

**Eerste
tussenrapportage
2023**

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Leeswijzer.....	4
Proces en gevraagd besluit	6
Programma's	7
Bestuurlijke vernieuwing	8
Zorgzame gemeente	19
Vitale gemeente	37
Leefbare gemeente	54
Totaaloverzicht mutaties.....	71
Overzicht reserves.....	75
Recapitulatie.....	77

Inleiding

Voor u ligt de Eerste tussenrapportage, de turap. Gebruikelijk is dat er twee tussentijdse rapportages per jaar verschijnen en daarnaast ook de Decemhernota als laatste rapportage met noodzakelijke wijzigingen van de begroting gepresenteerd aan de raad. De eerste turap wordt in april opgestart, dat betekent dat het karakter van deze turap vooral een weergave van de ontwikkeling in de eerste maanden is en een opgave van financiële ontwikkelingen in 2022 die doorwerken in 2023 en de eerste afwijkingen die in het eerste kwartaal naar voren zijn gekomen.

Deze turap sluit met een nadelig saldo van € 2.528.000 in vergelijking met het begrote saldo van € 171.000. Daardoor komt het nieuwe nadelige begrotingssaldo op € 2.357.000. Per programma zijn toelichtingen opgenomen op de belangrijkste financiële en inhoudelijke afwijkingen.

Een aantal ontwikkelingen spelen een belangrijke rol bij de uitkomsten:

- o de toename van de uitgaven voor jeugdhulp;
- o de stijging van de kosten voor de Wmo;
- o de regionale samenwerking sociaal domein;
- o de extra verhoging openstelling zwembad;
- o de bijstelling BUIG-uitkering;
- o de effecten septembercirculaire en decembercirculaire.

Eén van de effecten van deze turap is dat we twee (investerings-)kredieten en voor één krediet een verhoging vragen aan de raad.

1. Een krediet van € 307.000 voor thuiswerkvoorzieningen. Als werkgever moeten we zorgen voor een gezonde en veilige werkplek. Dit geldt ook voor de inrichting van de werkplek thuis waaraan wordt gewerkt, deze werkplek dient ook aan de Arbo normen te voldoen. Dit is de verantwoordelijkheid van de werkgever en van de werknemer. Door de inrichting van de werkplek thuis, stelt Den Helder verschillende voorzieningen beschikbaar. Hiervoor is een krediet nodig van € 307.000. De kapitaallasten van het krediet worden binnen het taakveld overhead opgevangen.
2. Een krediet van € 230.000 voor het herinrichten van speelplekken in 2023. Veel speelplaatsen zijn na de oorlog aangelegd, vaak met incidentele middelen (bijvoorbeeld Jantje Beton). Er wordt gewerkt aan een vervangingsprogramma voor de speelplaatsen. Zodra dit gereed is, worden de vervangingsinvesteringen meegenomen bij het volgende Meerjaren-investeringsplan. Vooruitlopend hierop is ook in 2023 een aantal speelplaatsen aan een nieuwe inrichting toe. Hiervoor wordt een investeringskrediet van €230.000 aangevraagd. De kapitaallasten van deze vervangingen worden opgevangen binnen het totale budget voor speelplaatsen.
3. Het krediet voor het Brugwachtershuisje te verhogen met € 415.000. Voor dekking van de kosten van renovatie van het Brugwachtershuisje werd in 2021 ingezet op een bijdrage vanuit de bestuursopdracht Havens binnen De Kop Werkt!. In maart 2022 zijn De Kop Werkt! en projecten waarvoor geen verplichting was aangegaan, afgesloten. De resterende middelen uit De Kop Werkt worden nu ingezet voor het maritiem cluster en niet langer beschikbaar voor het Brugwachtershuisje. Hierdoor zijn er voor de renovatie Brugwachtershuisje aanvullende middelen nodig.

Leeswijzer

Soorten wijzigingen

In deze Eerste tussenrapportage van 2022 worden de financiële mutaties per programma, net als in de Kadernota 2023 – 2026, onderscheiden in soorten wijzigingen. In de Kadernota is daartoe in de leeswijzer een toelichting per soort opgenomen. Voor de zelfstandige leesbaarheid van deze rapportage hebben we deze toelichting ook hier opgenomen.

We maken in de tussenrapportage onderscheid in de volgende soorten financiële wijzigingen:

1. Autonome ontwikkelingen
2. Mutaties kleiner dan of gelijk aan € 10.000
3. Administratieve wijzigingen

Toelichting:

1. Autonome ontwikkelingen. Dit zijn ontwikkelingen waar de organisatie géén inhoudelijke invloed op heeft. Er is hierbij geen sprake van een keuzemogelijkheid. De financiële effecten zijn onontkoombaar en noodzakelijk.
Om te bepalen of een mutatie een autonome ontwikkeling is, worden twee criteria gehanteerd:
  1. de ontwikkeling is voor de gemeente niet beïnvloedbaar;
  2. de (negatieve) financiële gevolgen van de ontwikkeling kunnen niet zonder meer door de organisatie zelf binnen de taakveld en/kostenplaatsen worden opgevangen.
2. Mutaties kleiner dan of gelijk aan € 10.000. Deze relatief geringe actualisaties hebben slechts een marginaal effect op de begroting in relatie tot de totale omvang van de gemeentelijke begroting. Deze bedragen worden dus wel financieel verwerkt, maar zijn alleen met één regel als totaalbedrag per programma in de rapportage zichtbaar.
3. Administratieve wijzigingen. Dit zijn financiële wijzigingen binnen de lasten of de baten echter zonder financieel effect. Feitelijk zijn dit correcties van begrote bedragen die op een ander(e) taakveld/kostendrager binnen één programma begroot moeten worden. In enkele gevallen is ook sprake van programma -overstijgende administratieve wijzigingen. In dat geval is een formeel begrotingsbesluit van de gemeenteraad aan de orde, aangezien de raad de begroting op programmaniveau vaststelt. Omdat deze wijzigingen geen begrotingseffect hebben, leggen we deze wijzigingen in één besluit bij deze tussenrapportage aan u voor.

Relatie met de Kadernota 2024 - 2027

Dit jaar wordt de Eerste tussenrapportage een week eerder dan de Kadernota ter besluitvorming voorgelegd. Het voordeel hiervan is dat de structurele financiële effecten van autonome ontwikkelingen uit de eerste tussenrapportage in 2023 meegenomen kunnen worden in de Kadernota.

Uitleg tabellen

In de tabellen bij het Financieel overzicht per programma treft u het volgende aan. Het overzicht van de geraamde bedragen vóór bestemming + de mutaties in de reserves van de in november 2022 vastgestelde begroting, de bedragen van de budgetoverheveling 2022, de mutaties die voortvloeien uit deze eerste rapportage en ten slotte de actuele begroting na deze wijzigingen.

In dit overzicht zijn de totalen in euro's per programma gesplitst in baten (ontvangsten) en lasten (uitgaven) en daaronder de totalen van de mutaties van de reserves die op dat programma betrekking hebben, ook naar stortingen (lasten) en onttrekkingen (baten). Vervolgens is daarin opgenomen het totale saldo van baten en lasten van dat programma.

Reserves zijn de 'spaarpotjes' van de gemeente die ingezet kunnen worden voor specifieke doeleinden (bestemmingsreserves) of voor algemene doeleinden, waaronder de dekking van een incidenteel begrotingstekort (algemene reserve). Het begrip vóór bestemming' betekent dat de mutaties in de reserves nog niet in dat positieve of negatieve saldo zijn verwerkt.

Vormgeving

Vanaf vorig jaar worden alle producties van de planning & controlcyclus vervaardigd binnen een nieuwe applicatie, genaamd LIAS.

Inhoudelijk is nog steeds sprake van een zogeheten 'stoplichtmodel', waarbij per programma over het gevoerde beleid met kleuren het volgende wordt aangegeven. De zogenoemde stoplichten betreffen dus alleen het beleid en de uitvoering ervan en niet de mogelijke overschrijding of overschrijding van de kosten.

- Groen: geen afwijkingen in het gevoerde beleid
- Oranje: dat sprake is van realisatie van het gevoerde beleid, maar in aangepaste vorm
- Rood: dat het nagestreefde beleid naar verwachting niet wordt gerealiseerd.

Proces en gevraagd besluit

In deze Eerste tussenrapportage worden per programma voorstellen gedaan om de begroting 2023 aan te passen en wordt deze voor de eerste maal geactualiseerd. De door uw raad te nemen besluiten luiden als volgt:

Geadviseerd besluit

1. kennis te nemen van de Eerste tussenrapportage 2023 en de daarin opgenomen voortgang van de planning 2023 op de doelen en activiteiten per programma;
2. in te stemmen met de in deze rapportage opgenomen financiële aanpassingen en de begroting 2023 conform te wijzigen. Een overzicht van de mutaties is te vinden op de pagina's 71 tot en met 74 van deze tussenrapportage;
3. in te stemmen met de in deze rapportage opgenomen mutaties in de reserves. Een overzicht van deze mutaties is te vinden op de pagina's 75 en 76 van deze tussenrapportage;
4. de in deze rapportage opgenomen financiële aanpassingen met een structureel karakter te verwerken in de Programmabegroting 2024. Een overzicht van deze mutaties is te vinden op pagina 80 van deze tussenrapportage;
5. een krediet van € 307.000 beschikbaar te stellen voor thuiswerkvoorzieningen;
6. een krediet van € 230.000 beschikbaar te stellen voor het herinrichten van speelplekken in 2023;
7. het krediet voor het Brugwachtershuisje te verhogen met € 415.000.

Programma's

Bestuurlijke vernieuwing

Doelen

1.1 Den Helder kent een stabiel bestuur (raad en college) dat professioneler met elkaar samenwerkt.

Voortgang

Activiteit 1.1.1

Uitvoeren verbeteragenda Bestuurlijke Vernieuwing met de nadruk op de volgende onderwerpen:

Toelichting activiteit

- Inzet (digitale) participatiemiddelen voor inwoners, zoals digitaal platform Ingesprek.DenHelder.nl (Citizenlab).
- Communicatie over plannen en over genomen college- en raadsbesluiten, inclusief de afwegingen die daarbij een rol hebben gespeeld.
- Bevorderen van de toegang voor bewoners en ondernemers met initiatieven.
- Vergroten aanwezigheid organisatie, college en gemeenteraad in de wijk.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er is een startnotitie opgesteld voor de participatieverordening waarin het plan van aanpak voor het opstellen van deze verordening is beschreven. Deze is in de commissie besproken en in februari door de raad vastgesteld. Om de samenwerking binnen de raad, tussen de raad en het college, met de griffie en met het team van ambtenaren te verbeteren, is met ondersteuning vanuit de VNG een Gemeentelijk Manifest opgesteld en vastgesteld door de gemeenteraad.

Wat is de huidige processtap

We kijken naar hoe we de voor initiatieven beschikbare budgetten beter kunnen inzetten zodat een bredere groep hier gebruik van kan maken. In september willen we als proef een onderzoek te starten met als onderwerp 'het mogelijk verstrekken van budgetten aan wijkplatforms en andere initiatiefnemers'. We werken daarnaast aan een participatieverordening die onder andere voldoet aan de eisen van de Omgevingswet en het wetsvoorstel Versterking participatie op decentraal niveau. Bij diverse projecten maken we gebruik van zowel digitale als fysieke participatiemiddelen om iedereen de mogelijkheid te geven om te participeren.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

1.2 Den Helder voert beleid doeltreffender uit door beter en transparanter samen te werken met de verbonden partijen.

Voortgang

Activiteit 1.2.1

Twee keer per jaar een extra commissie Bestuur en Middelen over de rapportage verbonden partijen die het college aanbiedt aan de raad.

Toelichting activiteit

De directies van de private verbonden partijen in Den Helder geven een presentatie en beantwoorden technische vragen. Vervolgens bespreekt de commissie de rapportage met het college.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Op 12 april is in een extra commissie bestuur en middelen geweest waarin de rapportage verbonden partijen is besproken.

Wat is de huidige processtap

In oktober vindt een volgende extra commissie Bestuur en Middelen plaats.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 1.2.2

We werken aan de bundeling van de ontwikkelcapaciteit die belegd is of was bij Zeestad CV/BV, Port of Den Helder en Den Helder Airport.

Toelichting activiteit

Efficiënte inzet van de private verbonden partijen

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Presentaties scenario's Zeestad in raadscommissie Bestuur en Middelen in februari.

Wat is de huidige processtap

Ontwikkelingen zijn nu duidelijk belegd.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

1.3 Inwoners en ondernemers ervaren betere dienstverlening van de gemeente Den Helder.

Voortgang

Activiteit 1.3.1

Blijven investeren in goede dienstverlening aan inwoners en ondernemers, zoals door het programma Excellente Dienstverlening.

Toelichting activiteit

Onze dienstverlening heeft continu de aandacht binnen het programma Excellente Dienstverlening.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Het proces van meldingen openbare ruimte en overlast is verbeterd middels de zogeheten klantreismethodiek. Er is een handreiking bereikbaarheid opgeleverd. Er is onderzoek gedaan naar de huidige bereikbaarheid. Aan de hand van die resultaten worden verbeteracties benoemd. Het gebruik van social media kanalen wordt doorontwikkeld. Voor een aantal burgerzakenprocessen is de tussentijdse informatievoorziening naar de klant verbeterd. Er is een aantal standaardbrieven uit de organisatie hertaald naar B1 niveau (begrijpelijker om te lezen).

Wat is de huidige processtap

De aandacht voor het verbeteren van de dienstverlening is een continu proces. Hier wordt doorlopend door verschillende enthousiaste collega's aan gewerkt.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 1.3.2

Inzet op betere dienstverlening aan ondernemers.

Toelichting activiteit

Dit door het versterken van het lokaal ondernemersklimaat; het verbeteren van het overleg met ondernemersverenigingen en goede communicatie en beleid met betrekking tot het midden- en kleinbedrijf. Het resultaat: ondernemers tevreden over de gemeente en een goed imago bij ondernemers buiten de gemeente.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

We hebben een start gemaakt met de economische agenda.

Wat is de huidige processtap

We werken aan een betere dienstverlening aan ondernemers onder andere door het organiseren van een ondernemersontbijt, de Dag van de Ondernemer en het opstellen van een economische agenda en accountplan waarin we onze ambities en acties vastleggen.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

1.4 De gemeente Den Helder trekt gemakkelijker nieuwe personeel aan en houdt bestaand personeel beter vast.

Voortgang

Activiteit 1.4.1

Profileren van Den Helder als aantrekkelijke werkgever.

Toelichting activiteit

Den Helder neerzetten als een aantrekkelijke werkgever voor het aantrekken van nieuw personeel

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Strategische visie schrijven voor arbeidsmarktstrategie waarin we ons onder andere focussen op aantrekkelijk werkgeverschap.
Visie vertaald naar actieplan.

Wat is de huidige processtap

Er is in 2022 een notitie arbeidsmarktcommunicatie geschreven. Hieraan wordt uitvoering gegeven door de in mei 2023 aangestelde recruiter.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 1.4.2

Investeren in opleiding en training (leren & ontwikkelen).

Toelichting activiteit

Huidig personeel ontwikkelmogelijkheden aanbieden middels opleiding en training

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er is een opleidingsplan ontwikkeld t.b.v. opleidingsactiviteiten en trainingen in 2023.

Toegang tot Good Habitz (opleidingsplatform) voor alle medewerkers.

Er is een aanpak ontwikkeld om aan de slag te gaan met Strategische Personeelsplanning. In het eerste kwartaal van 2023 gestart met werksessies voor teammanagers over het toekomstplaatje van de gemeente, waardoor een inzicht ontstaat in de toekomstige ontwikkeling van het personeelsbestand.

Wat is de huidige processtap

Het eerste kwartaal van 2023 doorlopend naar het derde kwartaal wordt uitvoering gegeven aan het opgesteld Plan van Aanpak Strategische Personeel Planning (SPP).

De teammanagers gaan op basis van de aanpak in werksessies aan de slag met het toekomstbestendig maken van de teams. Uiteindelijk worden er gemeente brede speerpunten geformuleerd die de basis vormen van strategisch personeelsbeleid.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 1.4.3

Uitwerken van het begrip goed werkgeverschap in de breedste zin van het woord.

Toelichting activiteit

Ontwikkelen van goed werkgeverschap en dit in uitvoering brengen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Actieplan opgesteld om vitaliteit te bevorderen en een actieplan gemaakt om met de uitkomsten vanuit het medewerkers onderzoek aan de slag te gaan.

Medewerkers onderzoek is in de eerste helft van 2023 uitgevoerd.

Wat is de huidige processtap

Er is in het eerste kwartaal van 2023 een nieuwe Cao afgesloten. Er wordt door de gemeente Den Helder uitvoering gegeven aan de afspraken die hieruit voortvloeien. Er is in het eerste kwartaal van 2023 is een medewerkers onderzoek uitgevoerd. Aan de uitkomsten wordt opvolging gegeven.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

1.5 Onze inwoners voelen zich meer betrokken bij initiatieven van de gemeente en andere initiatiefnemers in hun leefomgeving.

Voortgang

Activiteit 1.5.1

Het participatieplatform ingesprek.denhelder.nl benutten we optimaal om het gesprek in en over projecten mogelijk te maken en zo inwoners meer te betrekken en te laten participeren.

Toelichting activiteit

Het platform biedt verschillende mogelijkheden om de burgerparticipatie te vergroten, Denk bijvoorbeeld aan het uitzetten van enquêtes, inwoners laten stemmen op verschillende scenario's en ideeën ophalen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Begin 2023 zijn zes nieuwe projecten geplaatst op ingesprek.denhelder.nl waar honderden gebruikers in geparticipeerd hebben. Verschillende lange termijn-projecten, zoals de Omgevingsvisies voor de verschillende gebieden in onze gemeente, zijn in deze periode afgerond. Inmiddels heeft het platform ruim 3150 gebruikers. Zij worden geïnformeerd als er nieuwe projecten in/over hun dorp/wijk op het platform geplaatst worden.

Wat is de huidige processtap

We gaan voor de zomervakantie samen met de gebruikers van ingesprek.denhelder.nl een evaluatie doen van het platform. Daarin gaan we onder andere vragen naar de gebruiksvriendelijkheid en de communicatie op het platform. De resultaten gebruiken we om samen met de leverancier (Citizenlab) ingesprek.denhelder.nl te verbeteren en meer mensen bij onze projecten te betrekken.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 1.5.2

Onder de Omgevingswet wordt een aanvrager voor een omgevingsvergunning verantwoordelijk voor het betrekken van de omgeving.

Toelichting activiteit

We monitoren of de participatie afdoende is voor een goede belangenafweging, om zo nodig na evaluatie de regels te kunnen bijsturen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er is in beeld gebracht in welke gevallen participatie door de aanvrager zeker nodig is om een goede belangenafweging te kunnen maken. Onder de Omgevingswet bestaat de mogelijkheid om door de gemeenteraad gevallen aan te laten wijzen waarin initiatiefnemers verplicht zijn om hun omgeving te betrekken ('verplichte participatie'). We hebben in beeld gebracht in welke gevallen dit wenselijk is. Besloten is om de gemeenteraad voor te stellen om hiervoor aan te sluiten bij de huidige lijst van gevallen waarin de gemeenteraad onder het huidige kader een verklaring van geen bedenkingen dient af te geven voor aanvragen. In november 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met dit voorstel. Deze regels zullen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, gepland op 1 januari 2024, van kracht worden.

Wat is de huidige processtap

We wachten de landelijke invoering van de Omgevingswet af. Zodra dit bekend is ondernemen we actie.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Financieel overzicht

Overzicht van de geraamde bedragen vóór bestemming en de mutaties in de reserves:

(De bedragen in de tabellen zijn x € 1.000 weergegeven)

bedragen x € 1.000

	primitieve begroting	budget overheveling 2022	totaal	1e TURAP	actuele begroting
Taakvelden					
Lasten	-41.613		-41.613	-90	-41.703
Baten	163.838		163.838	4.079	167.917
Saldo	122.225		122.225	3.989	126.214
Reserves					
Stortingen (lasten)					
Onttrekkingen (baten)	2.885		2.885	772	3.657
Saldo	2.885		2.885	772	3.657
Saldo van baten en lasten	125.110		125.110	4.761	129.871

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Bedrag
Administratieve wijzigingen	42
Autonome ontwikkelingen	4.371
Exploitatie	3.851
Detachering personeel We hebben een detacheringsovereenkomst afgesloten met de gemeente Hollands Kroon. Het gaat om onze functionaris gegevensbescherming.	22
Effect CAO Gemeenten 2023 Als gevolg van de nieuw afgesloten CAO Gemeenten 2023 stijgen de salarislasteren en de thuiswerkvergoeding. De gemeente Den Helder had al meerjarig rekening gehouden met een salarisstijging van 3,6%. De extra lasten nemen wij nu op. Naar verwachting zal de meicirculaire 2023 van het Gemeentefonds voldoende dekking voor deze lasten bieden.	-862
Gemeentefonds: effect decembercirculaire 2022 Het kabinet heeft in de Najaarsnota 2022 aangekondigd een extra prijsbijstelling over 2022 uit te keren in verband met de uitzonderlijke prijsstijgingen. De verdeling over de gemeenten wordt in de meicirculaire 2023 bekend gemaakt. Omdat de meicirculaire 2023 te laat verschijnt om nog in de Kadernota 2024-2027 te kunnen verwerken, hebben wij een stelpost opgenomen voor de verwachte prijscompensatie.	2.207
Gemeentefonds: effect septembercirculaire 2022 De meerjarige effecten die volgen uit de septembercirculaire 2022 waren nog niet in een rapportage verwerkt. Dat gebeurt bij deze. De algemene uitkering stijgt door hogere accressen als gevolg van loon-/prijsontwikkeling. Daarnaast is in 2026 een eenmalige bijdrage toegekend ter compensatie van het financiële 'ravijn' ten opzichte van 2025.	1.900
Hogere huurlast dienstgebouwen Nu oplevering van de nieuwe stadhuizen naderbij komt is ook inzichtelijk geworden dat dit later is dan begroot. Hierdoor is het noodzakelijk de huurbudgetten te verhogen. Bij aanvang van het project is besloten meer- en minderuitgaven van stadhuisexploitatie te verrekenen met een egaliseringsreserve welke door deze verhoging onder het verwachte niveau daalt. Hierdoor zal de compensatie van huisvestingslasten in latere jaren lager uitvallen.	-520

<p>Indexaties 2023 sociaal domein</p> <p>De regionale indexaties sociaal domein zijn bekend gemaakt. Deze indexering heeft directe financiële consequenties, omdat de tarieven worden gewijzigd en daarmee leiden tot een hogere uitname van middelen uit de gemeentelijke begroting bij gelijke zorg-, hulp of ondersteuningsinzet. De oorzaak van de afwijking ten opzichte van de begroting 2023 heeft er vooral mee te maken dat het Centraal Plan Bureau (CPB) alle indices naar boven heeft bijgesteld.</p>	1.769
<p>Krediet levering Switches</p> <p>Vorig jaar is er een investering gedaan op het Netwerk krediet 2022 voor de levering van Switches. De planning was om deze uitgave in 2023 te doen. Omdat er in het huidige krediet voor Netwerk (2023) nog rekening is gehouden met deze uitgave (voor de switches was een bedrag opgenomen van € 120.000) moet deze nog worden afgeraamd.</p>	-36
<p>Niet verhogen leges 2023</p> <p>Bij de behandeling van de conceptbegroting 2023 is besloten geen nieuwe legestarieven 2023 vast te stellen. Hierdoor blijven de tarieven 2022 van kracht en moet de geraamde extra opbrengst vervallen</p>	-29
<p>Nieuwe overeenkomst arbodienst</p> <p>Iedere werkgever is wettelijk verplicht te beschikken over een overeenkomst met een arbodienst of bedrijfsarts. De gemeente Den Helder heeft deze per 1 mei 2023 vernieuwd. Naar aanleiding van de ervaringen van de afgelopen jaren, is de insteek wat betreft spreekuren en (administratieve) ondersteuning aangepast. Hierdoor én door de krappe markt stijgen de kosten van deze dienst.</p>	-39
<p>Opvoeren inhuurbudget</p> <p>Vanwege vacatures of projecten wordt er extern personeel ingehuurd. Deze inhuur wordt bekostigd uit vrijvallend salarisbudget, projectgelden of bestemmingsreserves. Deze mutatie betreft de hiermee samenhangende budgetaanpassingen.</p>	317
<p>Raadsbesluit 17 april 2023 regionale samenwerking sociaal domein</p> <p>De ervaringen van zes jaar uitvoering binnen de regionale samenwerking sociaal domein Kop van Noord-Holland vereisen een herijking van onze ambities, doelstellingen en uitvoeringskaders. Er is een toename van zowel de zorgvraag en -zwaarte bij onze inwoners, alsook van de financiële druk waaronder het hulp en ondersteuningsaanbod georganiseerd moet worden. Er moet een impuls aan de regionale samenwerking worden gegeven. Ook zullen de huidige overeenkomsten verlengd moeten worden. Dit resulteert in extra inzet de komende twee jaar en daarmee een vraag om structurele en incidentele middelen. Dit is een noodzakelijke stap om tot een duurzame inrichting van het regionale en lokale zorglandschap te komen, waarbij wij meer in control komen op zowel doelmatigheid en rechtmatigheid en blijvend streven naar de beste zorg voor onze inwoners voor een reële prijs.</p>	-451

<p>Reiskosten</p> <p>De raming voor woon-werkverkeer is te laag. Dit is eigenlijk al een aantal jaren zo en komt door een aanpassing van de regeling per 1 januari 2020 (2020 is budget al overschreden) maar door Corona is het de afgelopen twee jaar niet nodig geweest het aan te passen. Nu we weer (gedeeltelijk) meer op kantoor werken, blijken de kosten hoger dan het budget.</p> <p>Daarnaast wordt de vergoeding per kilometer aangepast (verhoogd). Dit laatste geldt ook voor de dienstreizen. Hierdoor is een extra verhoging nodig.</p>	-130
<p>Vervallen DU Brede impuls combinatiefuncties</p> <p>Er is een nieuwe Brede Spuk uitkering gezondheid sport en sociale basis ingesteld. Deze vervangt de decentralisatie uitkering Brede impuls combinatiefuncties binnen de algemene uitkering, die hierbij vervalt.</p>	-251
<p>Verzekeringen</p> <p>De werkelijke kosten van de aansprakelijkheidsverzekering zijn een stuk hoger dan de opgenomen raming. Dit is de afgelopen jaren zo ontstaan maar nog niet eerder aangepast.</p>	-45
Reserves	520
<p>Hogere huurlast dienstgebouwen</p> <p>Nu oplevering van de nieuwe stadhuizen naderbij komt is ook inzichtelijk geworden dat dit later is dan begroot. Hierdoor is het noodzakelijk de huurbudgetten te verhogen. Bij aanvang van het project is besloten meer- en minderuitgaven van de stadhuisexploitatie te verrekenen met een egaliseringsreserve welke door deze verhoging onder het verwachte niveau daalt. Hierdoor zal de compensatie van huisvestingslasten in latere jaren lager uitvallen.</p>	520
Technische financiële ontwikkelingen	349
Exploitatie	349
<p>Doorbelastings-effect CAO 2023</p> <p>Het effect van de CAO 2023 wordt doorbelast met uitzondering van de overhead. Het saldo ontstaat door de doorbelasting aan projecten; dat deel wordt terugverdiend.</p>	464
<p>Inzet extra rijksmiddelen BOA's (buitengewoon opsporingsambtenaren)</p> <p>In de meicirculaire 2022 zijn structureel extra middelen beschikbaar gesteld voor het aantrekken van BOA's. Deze middelen worden nu ingezet.</p>	39
Septembercirculaire 2022: verdeling taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen	-154
Totaal programma Bestuurlijke vernieuwing	4.761

Zorgzame gemeente

Doelen

2.1 Minder jongeren zijn er in Den Helder aangewezen op jeugdhulpverlening.

Voortgang

Activiteit 2.1.1

We zetten in op snelle signalering door laagdrempelige voorzieningen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

In samenwerking met sociaal domein subsidie partners wordt een integrale werkwijze ten behoeve van de wijksteunpunten ontwikkeld. Samen met de inwoner met een (potentiële) ondersteuningsvraag wordt, met behulp van het model voor Positieve Gezondheid in kaart gebracht op welke levensgebieden problemen worden ervaren. Er wordt gekeken naar wat de inwoner daar zelf aan kan doen, hoe personen uit de directe omgeving hierbij kunnen helpen en, als dat niet toereikend is, welke ondersteuning vanuit de subsidiepartners, consultants en eventueel specialisten nodig is. Door deze integrale benadering bewegen we van 'symptoom bestrijding' naar 'doen wat nodig is' en werken we aan normalisering door ook te kijken naar wat inwoners zelf kunnen doen en hoe mensen uit hun directe omgeving hierbij kunnen helpen. Waar nodig blijft ondersteuning en hulp door professionals uiteraard beschikbaar.

Ook de telefonische toegang tot hulp is integraal geworden. Inwoners met een hulpvraag kunnen zich melden bij 1 telefoonnummer; de integrale toegang. Inwoners met een ondersteuningsvraag hoeven niet langer op zoek naar het juiste loket. De integrale toegangsmedewerker zorgt ervoor dat de inwoner in contact wordt gebracht met degene die de vraag of vragen van de inwoner het beste kan beantwoorden.

Beide ontwikkelingen dragen bij aan het vroegtijdig en 'breed' in beeld krijgen van wat er speelt en wat er kan worden gedaan om problemen op te lossen en in de toekomst te voorkomen.

Wat is de huidige processtap

De integrale werkwijze wordt ontwikkeld in een 'living lab' in één van de wijksteunpunten; professionals en vrijwilligers van organisaties die tot op heden 'naast elkaar' werkten, trekken nu gezamenlijk op. Samen ontwikkelen zij een nieuwe werkwijze die als uitgangspunt heeft om de juiste kennis en kunde van professionals en vrijwilligers te koppelen aan de vragen van de inwoner. Naast het ontwikkelen van de nieuwe werkwijze wordt gewerkt aan de ontwikkeling van middelen die het integraal samenwerken bevorderen. Verwacht wordt dat te ontwikkelen nieuwe werkwijze eind 2023 een fase zal hebben bereikt dat deze Den Helder breed kan worden uitgerold.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 2.1.2

Sturen op inkoop om de juiste zorg te kunnen verlenen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De voorbereidingen op de aanbesteding die op 1 januari 2025 moet leiden tot nieuwe contracten met aanbieders van specialistische hulp zijn in volle gang. Samen met aanbieders is in kaart gebracht welke diensten er nodig zijn en waar ontwikkelopgaven liggen die moeten leiden tot effectievere en efficiëntere inzet van specialistische hulp. Ook is in kaart gebracht welke inkoopmodellen daarbij het beste kunnen aansluiten. In dit traject trekken de vier gemeenten in de Kop van Noord Holland samen op. De vier gemeenten zijn zich ook aan het oriënteren op hoe het klassieke 'opdrachtgeverschap' kan worden doorontwikkeld naar 'partnerschap', Dit vanuit de overtuiging dat de vraagstukken in het sociaal domein alleen/het beste samen met inwoners, gesubsidieerde en gecontracteerde partijen, onderwijs en andere stakeholders kunnen worden opgepakt.

Wat is de huidige processtap

In de periode februari – april 2023 wordt een regionaal bestuurlijk traject doorlopen met de wethouders die verantwoordelijk zijn voor de portefeuilles Jeugdhulp, Wmo en Participatie. Dit traject zal leiden tot een 'position paper' op de onderwerpen visie op transformatie, de veranderkundige visie, de uitvoering van hulp, de schaal waarop inkoop plaats zal vinden, de organisatie van hulp en samenwerking (partnerschap) en op hoe we de gewenste transformatie kunnen monitoren en sturen. Op basis hiervan zal het gesprek worden gestart met partners (vertegenwoordigers van inwoners, subsidie- en contractpartners, overige stakeholders) en de raad. Uiteindelijk zal dit leiden tot een regiovisie op het sociaal domein (integraal; Jeugd, Wmo, Participatie, Onderwijs & Ontwikkeling en Gezondheid) die belangrijke input levert voor de integrale transformatie agenda en de inkoop documenten voor de aanbesteding.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

2.2 Het aantal inwoners met problematische schulden in Den Helder is afgenomen en minder inwoners leven in armoede.

Voortgang

Activiteit 2.2.1

Inzet via het Vroeg Erop Af-team van het Centrum Financieel Fit Den Helder voorkomt crisissituaties.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Het systeem van de vroegsignalering is doorlopend ontwikkeld, de kinderziekten zijn er uit gehaald. De vroegsignalering is onderdeel geworden van de reguliere werkzaamheden.

Wat is de huidige processtap

Het oppakken van vroegsignalering is onderdeel geworden van de reguliere werkzaamheden. Doorlopend wordt gekeken of andere signaalpartners kunnen aansluiten. Een belangrijk doel bij het vroegtijdig aanbieden van ondersteuning bij betalingsachterstanden is om een crisissituatie te voorkomen. Waardoor het aantal crisissituaties kan afnemen.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 2.2.2

Integrale aanpak, breed integraal casuïstiek overleg in de sociale wijkteams.

Toelichting activiteit

Het structureel bespreken van integrale zaken is onderdeel van het reguliere werkproces

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Dit is onderdeel van het reguliere werkproces. Structureel worden integrale zaken met elkaar besproken.

Wat is de huidige processtap

Dit is onderdeel van het reguliere werkproces. Structureel worden integrale zaken met elkaar besproken.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 2.2.3

Inzet van budget coaching en maatwerk in de duur van budgetbeheer, ter voorkoming van onder bewindstelling.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er is gezorgd dat beide producten beschikbaar zijn en zij kunnen worden ingezet met meer maatwerk.

Wat is de huidige processtap

We willen de best passende ondersteuning voor onze inwoners met schuldenproblematiek. Voor inwoners waar budgetbeheer of budget coaching meer passend is dan bewind voering, zetten we deze ondersteuning met meer maatwerk in. Met als doel dat deze inwoners duurzaam zelfstandig financieel gezondheid kunnen zijn.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 2.2.4

Voorlichting geven aan jongeren op scholen binnen onze gemeente.

Toelichting activiteit

De gemeente is een samenwerking aangegaan met een organisatie die gespecialiseerd is in het informeren en bewustmaken van jongeren over geldzaken. Deze organisatie gaat bij scholen op bezoek om daar klassikaal voorlichting te geven. De voorlichting heeft als doel om jongeren bewust te maken over het belang van financiële kennis, hun eigen financieel gedrag en de sociaal economische kant van geld. Maar ook om de drempel om te praten over geldproblemen en het zoeken van hulp te verlagen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De gemeente is een samenwerking aangegaan met een organisatie die gespecialiseerd is in het informeren en bewustmaken van jongeren over geldzaken. Deze organisatie gaat bij scholen op bezoek om daar klassikaal voorlichting te geven. De voorlichting heeft als doel om jongeren bewust te maken over het belang van financiële kennis, hun eigen financieel gedrag en de sociaal economische kant van geld. Maar ook om de drempel om te praten over geldproblemen en het zoeken van hulp te verlagen.

Wat is de huidige processtap

De gemeente is samen met de scholen aan het kijken of docenten ook getraind kunnen worden in het geven van lessen over geldzaken en dat zij geldzaken en zorgen omtrent financiën bespreekbaar kunnen maken.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 2.2.5

Inzet Doorbraakfonds ter voorkoming van een impasse in de schuldhulpverlening.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Het Doorbraakfonds is ingebed in het instrumentaria bij schuldhulpverlening.

Wat is de huidige processtap

Het Doorbraakfonds wordt ingezet als een vangnet om crisissituaties af te wenden en een impasse in de schuldhulpverlening te voorkomen. Hierdoor wordt escalatie voorkomen en kan een schuldentraject opgestart worden.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 2.2.6

Het bevorderen van zelfredzaamheid van inwoners door samenwerkingsafspraken met bewindvoerders te versterken.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De gemeente heeft in samenspraak met brancheorganisaties een convenant opgesteld. Meerdere bewindvoerders hebben het convenant inmiddels ondertekent.

Wat is de huidige processtap

Bewindvoerders kunnen zich aansluiten bij het convenant. We zetten ons in om zoveel mogelijk bewindvoerders te laten aansluiten.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Overige ontwikkelingen binnen het doel of de activiteit(en)

We gaan starten met het gebruik van animaties in onze dienstverlening. 1 op de 2 mensen met financiële problemen heeft een indicatie laaggeletterdheid. Het gebruik van animaties over onze gesprekken en werkwijze helpt onze inwoner beter te begrijpen wat er per gesprek en fase gedaan wordt. We ontwikkelen samen met andere gemeenten een animatiebibliotheek die wij gericht in kunnen zetten in de ondersteuning. Zo zijn er bijvoorbeeld uitleganimaties over: Vroegsignalering, Intakegesprek, Stabilisatie(fase), Schuldenregeling en Budgetbeheer. Deze video kan de consulent ter voorbereiding op het gesprek delen met de klant via bijvoorbeeld, whatsapp, email of QR code in de brief. De klant kan de animatie thuis bekijken en zich op deze manier beter voorbereiden op het gesprek.

2.3 Den Helder telt minder werklozen en minder bijstandsgerechtigden.

Voortgang

Activiteit 2.3.1

We leiden, in samenwerking met werkgevers en re-integratiebedrijven, inwoners met een bijstandsuitkering toe naar werk.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Het uitvoeringsplan 2021-2022 is in 2021 vastgesteld door het college en gepresenteerd aan de raadscommissie. Conform het actieplan 2021 zijn de afgelopen periode onder andere de bijstandsgerechtigden tot 27 jaar, degenen die korter dan een jaar een bijstandsuitkering ontvangen en de groep 45-55 jaar actief benaderd. Voor deze inwoners zijn de arbeidsmogelijkheden in beeld gebracht. Door succesvolle trajecten en bemiddelingen en een lagere instroom in de uitkering is sprake van een daling van het aantal uitkeringsdossiers.

Begin 2023 zijn er 98 inwoners gesproken die naast een uitkering ook zijn opgenomen in het doelgroepenregister. Van deze inwoners zijn 4 aan het werk gegaan bij werkgever Vebege, 10 inwoners zijn aangemeld bij Probedrijven en ook bij de andere inwoners zijn de arbeidsmogelijkheden in kaart gebracht en zijn vervolgstappen gezet. Op 1 januari 2021 waren er 1600 lopende uitkeringen, op 1 maart 2023 was het aantal lopende uitkeringen 1441. Dit aantal is historisch laag.

Wat is de huidige processtap

In de wijkcentra, op het gemeentehuis en op het Jongerenpunt vinden fysieke gesprekken plaats met inwoners die een bijstandsuitkering hebben. Alle leefgebieden worden in kaart gebracht. Streven is dat iedere inwoner met een bijstandsuitkering een passend aanbod ontvangt waarbij stappen worden gezet richting de arbeidsmarkt of scholing. De komende tijd worden er acties gedaan om vrijwilligers te werven voor Sail. Daarnaast wordt er in mei een bijeenkomst georganiseerd voor inwoners met een taalachterstand. Tijdens deze bijeenkomst zal er beoordeeld worden welke stappen er nodig zijn om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Ook zal er in juni, voorafgaand aan Sail, een banenmarkt georganiseerd worden in Den Helder in samenwerking met het Wergevers Servicepunt (WSP).

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 2.3.2

Het Jongerenpunt helpt jongeren bij het vinden en behouden van een (leerwerk)baan en begeleidt jongeren bij het vinden van de juiste opleiding of de terugkeer naar school.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

JeugdWerkt! is onderdeel van het Jongerenpunt en geeft aan jongeren sollicitatietrainingen en daarnaast worden jongeren actief benaderd om de mogelijkheden en ondersteuning die het Jongerenpunt biedt onder de aandacht te brengen. Vanuit het budget voor de aanpak jeugdwerkloosheid wordt door de gemeenten van de Kop van Noord-Holland gewerkt aan vijf doelstellingen die allemaal gericht zijn op werk of scholing.

Er is een netwerkbijeenkomst georganiseerd om de verbinding tussen de partners te versterken.

Wat is de huidige processtap

JeugdWerkt! is onderdeel van het Jongerenpunt en sluit daarmee qua doelstellingen en inzet aan bij de doorontwikkeling van de wijksteunpunten. De eerste sollicitatietrainingen zijn ook in 2023 weer gegeven. We blijven de samenwerking zoeken met diverse maatschappelijke en onderwijsorganisaties om te participeren in het Jongerenpunt.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 2.3.3

Inburgeringsplichtigen begeleiden we bij hun inburgering. Doel is om de inburgeraar zo snel mogelijk te laten meedoen in de Nederlandse samenleving, het liefst met betaald werk.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De Wet Inburgering (2021) is per 1 januari in werking getreden. Samen met de gemeenten Schagen en Hollands Kroon heeft Den Helder het Samenwerkingsverband SIN (Samen Inburgeren Noordkop) gecontracteerd. Na de brede intake volgt aanmelding bij het SIN. Het SIN bestaat uit 6 partijen (taalonderwijsaanbieders, maatschappelijke partners en re-integratiepartners). Zij bieden een volledig programma van 32 uur per week aan van taal en participatie afgestemd op de gekozen route en het individu. Naast het leren van de taal wordt direct ingezet op actieve deelname aan de maatschappij. De inwoners die nog onder de oude Wet inburgering (2013) vallen, wordt de Ondertussengroep genoemd. Bij deze groep wordt zoveel als mogelijk gewerkt volgens de geest van de nieuwe wet. Voor de Ondertussengroep wordt, na de brede intake, gekeken waar ondersteuning bij de inburgering mogelijk is en wordt individueel een plan van aanpak opgesteld.

Wat is de huidige processtap

De wet inburgering (2021) is per in januari 2022 in werking getreden. Onder de nieuwe wet inburgering vindt voor iedere inburgeraar een brede intake plaats. Op basis van een verplichte Leerbaarheidstoets wordt bepaald welke van de drie taalroutes de inburgeraar gaat volgen. Duale trajecten, gericht op de combinatie van taal en (vrijwilligers) werk, maken onderdeel uit van de drie bovengenoemde taalroutes. De gemeente voert gesprekken met de personen die vallen onder de Ondertussengroep, waaronder ook de ELIP groep (Einde Lening, nog Inburgeringsplicht). Door een wetswijziging is deze groep nu voor gemeenten in beeld waardoor er ook begeleiding plaats kan vinden.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 2.3.4

Inwoners met een loonwaarde tussen de 30% en 70% plaatsen we binnen de voorziening duurzaam aan het werk met LKS (loonkostensubsidie) en krijgen een vaste baan.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Stand van zaken per 1 april 2023 is dat er vanuit Den Helder in totaal 27,52 FTE (1FTE=37 uur) aan het werk is in de voorziening Duurzaam aan het werk met LKS. Er zijn in 2023 gesprekken geweest met inwoners die zijn opgenomen in het doelgroepregister, er zijn tot nu toe 10 inwoners aangemeld bij Probedrijven om te onderzoeken of deze inwoners ook in aanmerking komen voor de voorziening duurzaam aan het werk met LKS.

Wat is de huidige processtap

Er worden gesprekken gevoerd met Probedrijven in het kader van het (opnieuw) organiseren van een bijeenkomst voor inwoners met een bijstandsuitkering die zijn opgenomen in het doelgroepregister. Doel is voorlichting geven over de mogelijkheden op de arbeidsmarkt en wat Probedrijven hierin kan betekenen. Doel is uiteraard ook om instroom bij Probedrijven te bewerkstelligen.

Toelichting op afwijkingen

 Er is een achterstand op de vrijwillige taakstelling voor duurzaam. Dit is een blijvend aandachtspunt.

Activiteit 2.3.5

Via de regionale website Zicht Op Werk geven we informatie en stimuleren we inwoners vanuit intrinsieke motivatie om eigen regie te pakken.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De gemeente Den Helder heeft tezamen met een lokale ondernemer dit innovatieve platform ontworpen. Vervolgens is met de toegekende ESF subsidie het platform doorontwikkeld. De verbinding met de regio is verder uitgewerkt. De website is zo ingericht dat inwoners met een bijstandsuitkering in de Kop van Noord-Holland automatisch gematcht worden met de meest passende vacatures en het voor hen meest interessante nieuws. Er is in 2022 gestart met het werven van regionale matchmakers en websitebeheerders. Helaas zijn deze vacatures nog niet vervuld.

Wat is de huidige processtap

De vacatures voor de regionale matchmakers en websitebeheerders moeten nog worden vervuld. Zonder invulling van deze vacatures kan de applicatie niet op de juiste manier in gebruik worden genomen. De matchmakers/websitebeheerders moeten ervoor zorgen dat de juiste en meest relevante informatie over banen en werkgelegenheid in de Kop van Noord-Holland geplaatst worden op de website zodat er gematcht kan worden.

Toelichting op afwijkingen

 Vacatures voor matchmakers/websitebeheerders zijn nog niet vervuld.

Activiteit 2.3.6

We maken inwoners sollicitatievaardig via onze eigen sollicitatietraining 'boksend naar een baan'.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

We hebben in 2023 tot nu toe 1 groep getraind.

Wat is de huidige processtap

Wij trainen gedurende het jaar verschillende groepen. Onze doelstelling is dat iedereen die instroomt in de bijstand deze training volgt. Er wordt gewerkt aan een plan om dit jaar ook in de zomerperiode trainingen te geven.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

2.4 Inwoners kunnen zo lang mogelijk meedoen en zelfstandig blijven wonen én, indien nodig, ondersteunen wij de mensen hierin met een (zorg)behoefte op maat op een efficiënte en doelmatige wijze.

Voortgang

Activiteit 2.4.1

Doorontwikkeling van wijkgericht aanbod en toegang voor alle hulp- en ondersteuningsvragen: sociale wijkteams.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De vier wijkteams zijn vanaf februari 2022 elk voor een dagdeel in de week open voor inwoners. Inwoners kunnen op het wijksteunpunt in hun eigen wijk zonder afspraak terecht bij het wijkteam. Zij treffen daar consulenten van de gemeente en medewerkers en vrijwilligers van MEE & de Wering die met hen in gesprek gaan over wat er aan de hand is, wat er nodig is en van wie. Onder andere Humanitas, het Mantelzorgcentrum, Team Sportservice en RCO de Hoofdzaak zijn nauw betrokken bij de samenwerking binnen de wijkteams. Inzet is dat ook wijkagenten, wijkhandhavers en wijkbeheerders hun spreekuur houden in de wijksteunpunten op dezelfde tijden. Eerste ervaringen leren dat de korte lijnen op het wijksteunpunt en binnen het wijkteam leiden tot snelle hulp voor de inwoners.

Wat is de huidige processtap

Implementatie van de Integrale toegang voor een gemeentelijke maatwerkvoorziening, integraal inrichten van de werkprocessen Sociaal Domein. Afstemmen van de subsidie- en inkoopafspraken met het voorliggend veld op wat nodig is aan integrale dienstverlening in de wijken. Uitbreiding van openstelling voor de inwoners. Verdergaan op de ingeslagen route om de hulp in de wijksteunpunten laagdrempelig aan te bieden en meer focus aanbrengen op de aangedragen thema's vanuit de wijk.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 2.4.2

Via prestatieafspraken, gekoppeld aan subsidies, stimuleren we activiteiten gericht op preventie en vroeg-signalering.

Toelichting activiteit

Samen met 5 subsidie partners uit het Sociaal domein wordt een nieuwe werkwijze ontwikkeld die toegepast gaat worden in de wijksteunpunten. Bij deze werkwijze wordt de ondersteuningsvraag van de inwoner aan de hand van het model Positieve Gezondheid integraal in kaart gebracht. Primair wordt gekeken naar wat de inwoner (samen met personen uit de directe omgeving van de inwoner) zelf kan doen om de vraag te beantwoorden. Vervolgens wordt gekeken naar de kennis en kunde van professionals en vrijwilligers die nodig is. Deze vrijwilligers en professionals kunnen afkomstig zijn uit de organisaties van alle participerende organisaties. Door alle inwoners met een zorg-ondersteuningsvraag, te vragen om, bij aanvang en afsluiting van een traject, de vragenlijst Positieve Gezondheid in te vullen (anoniem) en daarnaast te registreren welke zorg en ondersteuning is ingezet, krijgen we (beter) zicht op de effecten van de ingezette hulp en ondersteuning en op wat er aan kennis en kunde nodig is (kwalitatief en kwantitatief). Ook kunnen we hierdoor beter herkennen welke ondersteunings- zorg vragen er in de stad, en meer in het bijzonder, in een wijk leven en kunnen er gerichte preventieve acties worden ingezet die bijdragen aan het voorkomen van (escalatie) van problemen. De (te ontwikkelen) werkwijze vormt de basis voor het antwoord op de vragen: Wat is er nodig om dit goed te organiseren? Welke organisatievorm past hier het beste bij? Welke vorm van opdrachtverlening en financiering past hier het beste bij? Daarnaast kijken we naar gemeenten/regio's die op een te vergelijken wijze invulling geven aan de zorg en ondersteuning in het sociaal domein. Een en ander zal leiden tot een voorstel over hoe de gemeente in de toekomst zorg en ondersteuning in het niet geïndiceerde deel van het sociaal domein kan worden vormgegeven (concept voorstel beschikbaar begin Q3 2023, definitieve voorstel/besluitvorming Q4 2023/Q1 2024, ingang nieuwe opdrachtverlening 2025).

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De projectgroep (managers van participerende organisaties plus gemeente) heeft het plan dat, onder 'toelichting activiteit' beschreven staat opgesteld. Parallel daaraan is de uitvoeringsgroep die in wijksteunpunt Nieuw Den Helder de nieuwe werkwijze gaat ontwikkelen samengesteld (zie ook 2.1.1). Ook is voor deze uitvoeringsgroep een plan gemaakt dat hen moet helpen bij het, gestructureerd, ontwikkelen van de nieuwe werkwijze. Om op basis van data (beter) te kunnen gaan sturen op preventie, het beschikbaar hebben van de noodzakelijke en effectieve zorg en ondersteuning, en de tevredenheid over de geboden zorg en ondersteuning, is een begin gemaakt met het in kaart brengen van de indicatoren die nodig zijn. Gemeenten/regio's met een te vergelijken werkwijze zijn in kaart gebracht (analyse is gemaakt).

Wat is de huidige processtap

Start uitvoeringsgroep wijksteunpunt Nieuw Den Helder (ontwikkelen nieuwe werkwijze).
Ontwikkelen van middelen die nodig zijn om de integrale samenwerking te optimaliseren.
Benoemen van de kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren die het mogelijk maken om (beter) te kunnen sturen op preventie, het beschikbaar hebben van de noodzakelijke en effectieve zorg en ondersteuning en de tevredenheid over de geboden zorg en ondersteuning
Opstellen van het (concept)voorstel aangaande de wijze van organiseren, de organisatievorm en de wijze van opdrachtverlening en financiering.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 2.4.3

Inzet op sluitende ketens in de zorg (doorgaande lijnen in zorg en veiligheid en in zorg, onderwijs en arbeidsmarkt).

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er is een pilot geweest met de inzet van een levensloopbaancoach in het kader van de persoonsgerichte(pga)-aanpak. De levensloopbaancoach is inmiddels bestendig in het Wmo aanbod. Er is een scan uitgevoerd om te achterhalen wat er nodig is in de wijkteams om de veiligheid casuïstiek adequaat te kunnen adresseren. Op basis van die scan is een plan van aanpak gemaakt. Den Helder heeft nu zelf trainers in het team zodat kennis en ontwikkeling worden geborgd. Ruimtelijke ordening en Zorg werken beter samen om aanvragen voor zorglocaties te faciliteren.

Wat is de huidige processtap

Regionaal is de onderwijs-zorg agenda in ontwikkeling in samenwerking met het primair-, voortgezet- en beroepsonderwijs en in nauwe samenhang met het GOAB. De agenda wordt naar verwachting operationeel per schooljaar 2023-2024. De agenda noemt de ambities: ontwikkelen naar inclusie, borgen van leerrecht, realiseren doorlopende ontwikkelingslijn, stimuleren gelijke kansen en versterken (integrale) beleidsmatige en bestuurlijke samenwerking van onderwijs en gemeenten samen. De ambities zijn uitgewerkt in nieuwe en/of bestaande activiteiten als borging model integrale samenwerking, aanpak en voorkomen vsv, aanpak voorkomen verzuim, ontwikkeling collectieve financiering onderwijs-zorgarrangementen, de positie van onderwijs bij inkoop jeugdzorg op school en de weg naar steeds inclusiever onderwijs.

De agenda valt onder het regionale thema onderwijs & ontwikkeling en de lokale opgave onderwijs-zorg. In het thema en de opgave zijn zorg, arbeid en gezondheid in relatie tot onderwijs met elkaar verbonden. Op deze manier draagt de agenda bij aan regionale samenwerking, meer samenhang en onderlinge versterking tussen inzet van gemeenten en onderwijs.

Toelichting op afwijkingen

 n.v.t.

Activiteit 2.4.4

Aansluiten en door- ontwikkelen van digitale mogelijkheden voor ondersteuning bij zorg- en hulpvragen.

Toelichting activiteit

n.v.t.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er zijn diverse aanvraagprocessen gedigitaliseerd. Op de website van de gemeente kunnen inwoners aanvragen doen voor diverse zaken, zoals een (bijzondere) bijstandsuitkering en de loonkostensubsidie. Daarnaast is 'Mijn inkomen' beschikbaar. Hier kunnen klanten met een (bijzondere) bijstandsuitkering digitaal wijzigingen doorgeven en informatie over hun uitkering inzien.

Wat is de huidige processtap

Er wordt gewerkt om de digitalisering van aanvragen uit te breiden, in het bijzonder hoe derden een aanvraag kunnen doen voor een kwetsbare inwoner. Zo werken wij eraan dat inwoners die (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben deze gemakkelijker en laagdrempeliger kunnen aanvragen.

Toelichting op afwijkingen

 n.v.t.

Activiteit 2.4.5

Voor de Top 80 multi-probleemgezinnen zetten we in op accurate zorg: intensieve procesregie.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

We zijn aan de slag gegaan met de Top80: een aanpak die anders is voor de meest complexe en/of duurste dossiers in het sociaal domein. Bij een groot deel van deze dossiers is verbetering mogelijk, zowel voor de inwoner, voor ons en voor onze partners. Deze dure en complexe dossiers zijn vaak 'pleister dossiers'. Er wordt veel hulp geboden, maar het onderliggende probleem wordt niet aangepakt.

Er is een stappenplan gemaakt dat onder meer zorgt voor:

- Een voorselectie van de duurste en meest complexe dossiers
- Integrale uitvraag van stand van zaken door de hele organisatie heen
- Analyse van 'pleister' in het dossier en mogelijkheden tot verbetering
- Een top80 team, bestaande uit een voorzitter, regisseur en consulent dat met geselecteerde dossiers op een andere manier aan de slag kan.

Wat is de huidige processtap

Om daadwerkelijk aan de slag te gaan en kosten te gaan besparen moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan:

- Breng de Top80 onder bij het Ketenhuis. Dit is gezien hun ervaring met complexe dossiers de meest logische en effectieve plek om voortvarend aan de slag te gaan met deze aanpak;
- Verruim het mandaat van de benoemd voorzitter van de top80 aanpak, zodat deze oplossingen kan aandragen en doorzetten, die een top80 dossier verder kan helpen en zo de 'pleisters' vervangen door echte oplossingen;
- Maak geld en tijd vrij voor de twee regisseurs en de consulent die aan de slag gaan met deze nieuwe oplossingen zoals bepaald worden in het ketenhuis. Nieuwe duurzame oplossingen vragen voldoende tijd en aandacht in de uitvoering om tot een succes te worden.
- Organiseer eens in de maand een overleg van 1,5 uur met de kernteamleden

Toelichting op afwijkingen

 Een aantal voorwaarden is nog niet geregeld daarom is er nog niet gestart met de aanpak.

Activiteit 2.4.6

Inzet op het voorkomen van achterstanden bij de Wmo

Wat hebben we tot nu toe gedaan

We hebben vanaf november 2022 extra formatie (2 FTE) toegevoegd aan de uitvoering. Deze nieuwe medewerkers zijn direct gestart met de benodigde opleiding en het inwerkprogramma. Een groot aantal werkprocessen hebben we verder vereenvoudigd waardoor de afhandelsnelheid is toegenomen. Daarnaast pakken we meldingen/aanvragen collectief op met als gevolg dat de bulkverwerking sneller gaat. Een aantal procestappen is verder gedigitaliseerd met als gevolg vermindering van de administratieve stappen.

Wat is de huidige processtap

De restant werkprocessen gaan verder in de digitalisering, afronding inwerkproces diverse medewerkers, beter benutten van individuele kwaliteiten van de collegae. Het bijschaven van de werkprocessen is een continue proces waarmee een verdere verbetering van de processen wordt gerealiseerd. Het inwerken op de onderdelen dagbesteding en begeleiding is lastiger dan vooraf werd aangenomen. Voornamelijk komt dit doordat er ervaring moet worden opgebouwd met de diversiteit in de doelgroep die wij bedienen.

Toelichting op afwijkingen

2.5 Overbelasting van mantelzorgers en sociaal netwerk neemt af

Voortgang

Activiteit 2.5.1

Onze subsidie en contractpartners vragen aandacht voor versterking en ondersteuning van het sociaal netwerk.

Toelichting activiteit

Bovendien geeft Stichting Mantelzorgcentrum ondersteuning op het gebied van voorlichting, advies en begeleiding, ondersteuning bij regeltaken (mantelzorgmakelaar), ontmoetings- en ontspanningsactiviteiten en vrijwillige respijtzorg.

Humanitas biedt vrijwillige thuiszorg en maatjesproject. MEE & de Wering zet onder andere vrijwilligers in voor praktische werkzaamheden in- en om het huis en biedt kortdurende hulp. GGZ-NHN financiert een familievertrouwenspersoon en biedt (digitale) voorlichting aan cliënten en mantelzorgers. Ook is via contractpartners inloop en dagbesteding mogelijk voor diverse groepen zorgvragers, mede gericht op de ontlasting van mantelzorgers.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

n.v.t.

Wat is de huidige processtap

n.v.t.

Toelichting op afwijkingen

 n.v.t.

Financieel overzicht

Overzicht van de geraamde bedragen vóór bestemming en de mutaties in de reserves:

(De bedragen in de tabellen zijn x € 1.000 weergegeven)

bedragen x € 1.000

	primitieve begroting	budget overheveling 2022	totaal	1e TURAP	actuele begroting
Taakvelden					
Lasten	-106.652		-106.652	-10.773	-117.425
Baten	30.213		30.213	1.963	32.176
Saldo	-76.439		-76.439	-8.811	-85.250
Reserves					
Stortingen (lasten)	-5.240		-5.240	-143	-5.384
Onttrekkingen (baten)	1.943		1.943	2.799	4.742
Saldo	-3.297		-3.297	2.656	-641
Saldo van baten en lasten	-79.736		-79.736	-6.155	-85.891

Omschrijving	Bedrag
Administratieve wijzigingen	-50
Autonome ontwikkelingen	-6.090
Exploitatie	-7.208
<p>Aanpak jeugdwerkloosheid</p> <p>Eind 2022 is er een geschikte partner gevonden die voor ons de jobcoaching voor jongeren met een migratieachtergrond gaat verzorgen. In 2022 zijn er geen trajecten voor jobcoaching afgenomen bij deze partner. De kosten zijn regionaal (Kop4- gemeenten) naar verwachting ca. € 67.500 en ontstaan in 2023. Daarnaast is het deel wat bestemd was voor het flexibel scholingsbudget en de regionale personeelskosten niet volledig besteed.</p>	-125
<p>Bijstelling Beschermd wonen</p> <p>In het regionaal managementoverleg is geadviseerd om een regionaal kwaliteitsadviseur in te huren om de uitvoering van de decentralisatie Beschermd wonen op uitvoeringsniveau mede te organiseren. Vanaf 2024 vindt de decentralisatie beschermd wonen plaats, de voorbereidingen hiervoor zijn niet te realiseren met de huidige capaciteit. Het voorstel is om deze inhuurlasten te dekken vanuit de regionale reserve beschermd wonen. De verwachte kosten hiervan zijn € 110.000. Daarnaast zien we in de rekeningcijfers 2022 dat de uitgaven aan met name de persoonsgebonden budgetten (PGB) lager zijn dan begroot en dat dit zich structureel doorzet. Dit levert een voordeel op van € 253.400. Dit bedrag storten we in de reserve beschermd wonen.</p>	143
<p>Bijstelling BUIG uitkering</p> <p>Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 en voor de inzet van loonkostensubsidie. Deze bijstelling is conform het voorlopig gepubliceerde BUIG budget.</p>	-811
<p>Bijstelling Persoonsgebonden budgetten (PGB)</p> <p>We zien bij de jaarrekening 2022 lagere uitgaven voor persoonsgebonden budgetten van met name Wmo begeleiding. De verwachting is dat dit in 2023 ook het geval is.</p>	157
<p>Indexaties 2023 sociaal domein</p> <p>De regionale indexaties sociaal domein zijn bekend gemaakt. Deze indexering heeft directe financiële consequenties, omdat de tarieven worden gewijzigd en daarmee leiden tot een hogere uitname van middelen uit de gemeentelijke begroting bij gelijke zorg-, hulp of ondersteuningsinzet. De oorzaak van de afwijking ten opzichte van de begroting 2023 heeft er vooral mee te maken dat het Centraal Plan Bureau (CPB) alle indices naar boven heeft bijgesteld.</p>	-2.975

<p>Individuele inkomenstoeslag</p> <p>Uit de rekeningcijfers 2022 blijkt dat we het budget individuele inkomenstoeslag niet volledig besteden, de verwachting is dat dit een structurele ontwikkeling is.</p>	80
<p>Jeugdzorgplus vergoeding basiscapaciteit</p> <p>Op 6 oktober 2020 hebben de colleges ingestemd met de bepaling basiscapaciteit jeugdzorgplus. Dit is een afspraak waarbij de gemeenten een vergoeding bieden voor leegstand ter hoogte van de afgesproken basiscapaciteit. Deze leegstand bleek voor 2020 en 2021 een bedrag van ca. € 100.000 per jaar te zijn.</p>	-100
<p>Sociaal Medische Indicatie (SMI)</p> <p>De dossiers SMI zijn geherindiceerd.</p>	125
<p>subsidie Odenshuis 2023</p> <p>Aan het Odensehuis is een subsidie toegekend. Deze subsidie was niet opgenomen in de begroting 2023 die eerder is vastgesteld door de raad.</p>	-25
<p>Toename uitgaven Jeugdhulp</p> <p>In de rekeningcijfers 2022 zien we een toename van de uitgaven van jeugdhulp. De verwachting is dat wanneer we geen maatregelen nemen dit beeld zich structureel voortzet.</p>	-4.058
<p>Vrijval Rijksvergoeding Oekraïne</p> <p>Het Rijk verstrekt aan de gemeenten een specifieke uitkering voor de bekostiging van de opvang van ontheemden Oekraïne. Deze uitkering is gebaseerd op een vast bedrag per gerealiseerde opvangplek. Dit bedrag ontvangen we in 2023. Hiertegenover staan de gemaakte kosten in 2022. Hieruit blijkt dat we meer ontvangen dan we hebben uitgegeven. Dit incidentele voordeel stellen we bij in deze tussenrapportage.</p>	1.794
<p>Wmo stijging lasten</p> <p>De bevolkingsgroep is aan het wijzigen, hierdoor stijgen de Wmo lasten. Er worden momenteel beheersmaatregelen genomen om in control te komen.</p>	-1.414
<p>Reserves</p>	1.119
<p>Bijstelling Beschermd wonen</p> <p>In het regionaal managementoverleg is geadviseerd om een regionaal kwaliteitsadviseur in te huren om de uitvoering van de decentralisatie Beschermd wonen op uitvoeringsniveau mede te organiseren. Vanaf 2024 vindt de decentralisatie beschermd wonen plaats, de voorbereidingen hiervoor zijn niet te realiseren met de huidige capaciteit. Het voorstel is om deze inhuurlasten te dekken vanuit de regionale reserve beschermd wonen. De verwachte kosten hiervan zijn € 110.000. Daarnaast zien we in de rekeningcijfers 2022 dat de uitgaven aan met name de persoonsgebonden budgetten (PGB) lager zijn dan begroot en dat dit zich structureel doorzet. Dit levert een voordeel op van € 253.400. Dit bedrag storten we in de reserve beschermd wonen.</p>	-143

Bijstelling BUIG uitkering	811
Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz (bijstand voor zelfstandigen) 2004 en voor de inzet van loonkostensubsidie. Deze bijstelling is conform het voorlopig gepubliceerde BUIG budget.	
Raadsbesluit 17 april 2023 regionale samenwerking sociaal domein	451
De ervaringen van zes jaar uitvoering binnen de regionale samenwerking sociaal domein Kop van Noord-Holland vereisen een herijking van onze ambities, doelstellingen en uitvoeringskaders. Er is een toename van zowel de zorgvraag en -zwaarte bij onze inwoners, alsook van de financiële druk waaronder het hulp en ondersteuningsaanbod georganiseerd moet worden. Er moet een impuls aan de regionale samenwerking worden gegeven. Ook zullen de huidige overeenkomsten verlengd moeten worden. Dit resulteert in extra inzet de komende twee jaar en daarmee een vraag om structurele en incidentele middelen. Dit is een noodzakelijke stap om tot een duurzame inrichting van het regionale en lokale zorglandschap te komen, waarbij wij meer in control komen op zowel doelmatigheid en rechtmatigheid en blijvend streven naar de beste zorg voor onze inwoners voor een reële prijs.	
Technische financiële ontwikkelingen	-15
Exploitatie	-15
Doorbelastings-effect CAO 2023	-169
Het effect van de CAO 2023 wordt doorbelast m.u.v. de overhead. Het saldo ontstaat door de doorbelasting aan projecten; dat deel wordt terugverdiend.	
Septembercirculaire 2022: verdeling taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen	154
Totaal programma Zorgzame gemeente	-6.155

Vitale gemeente

Doelen

3.1 Bewoners, forenzen en bezoekers reizen makkelijker en sneller van en naar Den Helder en de omliggende regio.

Voortgang

Activiteit 3.1.1

We blijven inzetten op de lobby voor de N77 om de bereikbaarheid van de regio te verbeteren met als eerste stap de vormgeving van de regionale bereikbaarheidsagenda.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

In regionale overleggen en documenten is de regionale inzet uitgesproken en vastgelegd dat het wenselijk is om in de toekomst de N77 te realiseren. De N77 is opgenomen in de (ontwerp-) omgevingsvisie ter voorbereiding op het gesprek met de wethouder van Hollands Kroon

Wat is de huidige processtap

We zijn momenteel in gesprek met de betrokken stakeholders waaronder de collega gemeenten om tot een gezamenlijke gedragen aanpak te komen.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.1.2

We zetten met de provincie en Rijkswaterstaat in op oplossingen en maatregelen voortkomend uit de probleemanalyse in het onderzoek verkeersveiligheid N9, N99 en N250.

Toelichting activiteit

Inmiddels is via het coalitieakkoord binnen de Rijksoverheid 200 miljoen beschikbaar gesteld voor de veiligheid op N-wegen. Voor de N9 is daar € 4 miljoen voor bestemd. Hierdoor kunnen diverse veiligheidsmaatregelen de komende jaren worden gerealiseerd. Maar dit lost een klein deel van de problemen op. Daarom zal de lobby voor mee veiligheidsmaatregelen op deze weg doorgaan.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Met Rijkswaterstaat is overleg gevoerd over de besteding van de beschikbare middelen en welke maatregelen mogelijk zijn.

Wat is de huidige processtap

Van Rijksweg is budget beschikbaar gesteld voor het treffen van maatregelen ter verhoging van de verkeersveiligheid op de N9 en N99.

Toelichting op afwijkingen

Het beschikbare budget is beperkt ten opzichte van de problematiek waardoor slecht een beperkt aantal punten op de N9 en de N99 kan worden aangepakt.

Activiteit 3.1.3

Samen met de provincie Noord-Holland vervolgen wij ons overleg voor een kwalitatief goed en snel openbaar vervoersnet.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

In het programma Helderse Lijn komen provincie, gemeenten en vervoerders tot afspraken om meer reizigers in de trein te komen. Trekkers van deelprojecten zijn benoemd en gemeenten werken die verder uit.

Wat is de huidige processtap

De provincie is als trekker in gesprek met vervoerders en gemeenten voor een volledige herijking van het openbaar vervoerssysteem.

Toelichting op afwijkingen

Door de herijking van het openbaar vervoer is er meer tijd nodig om tot afgewogen beslissingen te komen.

Activiteit 3.1.4

We verbeteren de toegankelijkheid van het openbaar vervoer ten behoeve van een inclusieve samenleving zodat alle mensen (ook met een mobiliteitsbeperking) deel kunnen nemen aan het openbaar vervoer.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De werkzaamheden zijn inmiddels aanbesteed.

Wat is de huidige processtap

Met behulp van subsidie van de provincie worden 8 bushaltes aangepast zodat deze toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke beperking.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.1.5

We zetten ons in om Den Helder dé fietsstad van Nederland te maken: uitvoeringsplan Fietsvisie.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er vindt herijking van het Uitvoeringsplan voor de Fietsvisie plaats waarbij voor de komende 3 jaar nieuwe projecten worden voorgesteld.

Wat is de huidige processtap

De Fietsvisie wordt aangepast aan de huidige ontwikkelingen.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

3.2 Meer mensen werken in Den Helder.

Voortgang

Activiteit 3.2.1

We zetten in op het borgen van de activiteiten die voor het 'in de markt zetten van Den Helder' vanuit het programma Helden Perspectief zijn ontwikkeld, waarbij er wordt toegewerkt naar een strategie voor een bredere inzet op Citymarketing.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Het programma Helden Perspectief is geëvalueerd. Hierbij is gekeken welke lessen we kunnen trekken voor het toekomstig uitvoeringsprogramma (besproken in de commissie Bestuur en Middelen van 3 april 2023).

Wat is de huidige processtap

Er wordt een (externe) evaluatie inzake Citymarketing gedaan. Daarnaast stellen we een uitvoeringsprogramma voor het vervolg van het programma Helden Perspectief op.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.2.2

We laten het onderwijs aansluiten bij de sectoren waar veel werkgelegenheid in is. Dat betreft voor Den Helder onder meer de specifieke sectoren techniek, maritiem en energie.

Toelichting activiteit

n.v.t.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er worden door Vonk MBO-keuzedelen ontwikkelt rondom de maritiem opkomende technologieën. Het keuzedeel drones is dit schooljaar (2022-2023) van start gegaan. Daarnaast hebben we een overeenkomst met Vonk afgesloten voor het vormgeven van de rol van practor maritieme technologie. Doel hierbij is om innovatief onderwijs en onderzoek in relatie tot het bedrijfsleven vorm te geven op het MBO.

Wat is de huidige processtap

Na het keuzedeel drones wordt de implementatie van het keuzedeel 3d-printing voor het schooljaar 2023-2024 voorbereid. Daarnaast wordt met de onderwijsinstellingen in Noord-Holland Noord gekeken naar doorgaande leerlijnen op het gebied van energietransitie, met specifieke aandacht voor het onderwerp waterstof.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.2.3

We creëren kansen voor inwoners om een baan te vinden die bij ze past (via onder meer de Regio Deal).

Toelichting activiteit

n.v.t.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

We zijn met het RPA NHN in gesprek over het realiseren van een skills-aanpak en inzet van scholingsvouchers op het gebied van de innovaties van de Regio Deal (METIP en waterstof). Hiervoor is onder andere aanvullend onderzoek gedaan welke sectoren worden beïnvloed door de investeringen uit de Regio Deal, zodat dit meegenomen kan worden bij het uitwerken van de skills-aanpak

Wat is de huidige processtap

Het sluiten van een overeenkomst met het RPA NHN, zodat de skills-aanpak en inzet van scholingsvouchers daadwerkelijk uitgewerkt kunnen worden.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

3.3 Meer bedrijven vestigen zich in Den Helder.

Voortgang

Activiteit 3.3.1

We richten een programmabureau Ontwikkeling Maritiem Cluster op dat het door de betrokken bestuursorganen vastgestelde programma uitwerkt in projectplannen.

Toelichting activiteit

n.v.t.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Voortzetten uitvoering Intentieovereenkomst 'Vervolg Ontwikkeling Maritiem Cluster Den Helder.

Wat is de huidige processtap

Een bestuursakkoord van het ministerie van Defensie, de provincie Noord-Holland en de gemeente Den Helder is in voorbereiding en zal naar verwachting rond de zomer worden ondertekend. Op basis daarvan zal een programmabureau worden ingericht.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.3.2

We geven uitvoering aan de Regio Deal Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland gericht op werkgelegenheid, innovatie en kennisontwikkeling.

Toelichting activiteit

Hierbij ligt een specifieke focus op de kansen rondom waterstof vanuit het waterstofprogramma Noord-Holland Noord en de ontwikkelingen bij maritieme technologieën waar METIP een belangrijke rol bij heeft.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Een scala aan activiteiten. Om er een paar te noemen: tientallen startende ondernemers gecontracteerd en ondergebracht ten behoeve van gezamenlijke business development in gebouw 51 (METIP-gebouw) op Willemsoord; verschillende keuzevakken opgezet in het beroepsonderwijs in relatie tot maritieme technologie; ondernemers ondersteund met het op gang brengen van hun waterstofprojecten.

Wat is de huidige processtap

De Regiodeal heeft een Uitvoeringsplan met enkele tientallen activiteiten, verdeeld over een drietal programmalijnen: stimulering waterstofeconomie, ondersteuning opkomende maritieme technologie (METIP) en een human-capital-agenda. Groter items waar op dit moment het opzetten van een zelfstandig functionerende METIP-organisatie; het laten functioneren van een digitaal waterstofplatform dat op 20 april jl. is gelanceerd.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.3.3

We spelen in op economische kansen die de energietransitie, en in het bijzonder wind op zee en waterstof, biedt.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Met de Kop-gemeenten is een gezamenlijke zienswijze ingediend op het voornemen en plan voor participatie voor het Programma Verbindingen aanlanding wind op zee 2031-2040.

Uitvoering waterstofprojecten programmalijn waterstofeconomie in Regio Deal Maritiem cluster Kop van Noord-Holland.

Wat is de huidige processtap

Meer samenhang aanbrengen in lobbyactiviteiten ten aanzien van kansen waterstof voor De Helder en regio.

Als stakeholder betrokken bij Programma Verbindingen aanlanding wind op zee 2031-2040 met focus op inzichtelijk krijgen welke tracés voor aanlanding met elektriciteit en/of waterstof door het Rijk worden opgenomen in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau om te onderzoeken in de Integrale Effect Analyse en Milieueffectrapportage.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.3.4

We versterken de samenwerking tussen de zeehavens in Noord-Holland ten behoeve van een gezamenlijke propositie voor de markt op het gebied van wind op zee en waterstof.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

- Een kwartiermaker heeft het draagvlak onderzocht voor een gezamenlijke propositie rond de haven van Den Helder.
- Gezamenlijke presentatie met Noordzeekanaalgebied op beurzen en evenementen.
- Afstemming is gestart met Noordzeekanaalgebied ten aanzien van waterstofprojecten in het verlengde van de aanvraag Hydrogen Valley status.

Wat is de huidige processtap

- Verdere verkenning gericht op intensievere samenwerking met de marketingorganisatie in het Noordzeekanaalgebied en doorgaan met gezamenlijke presentatie op beurzen en evenement.
- Verkennen hoe Hydrogen Valley status benut kan worden voor verdere waterstofontwikkelingen.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t

Activiteit 3.3.5

We dragen bij aan het uitvoeringsprogramma van de Agenda voor het Waddengebied 2021-2026.

Toelichting activiteit

Uit de uitwerking van de agenda zullen projecten komen die ook gemeentelijke inzet en cofinanciering vragen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Actief deel genomen aan Vereniging Waddenzeegemeenten en Raad van Advies Waddenzeehavens

In beide verenigingen is er gewerkt aan een meerjarenplan waarin havens en havenbedrijven zich verenigen en samen de koers kunnen bepalen. Uitvoeringsprogramma's die relevant voor Den Helder zijn: beleidsregels drones voor het Waddengebied, integrale maritieme ontwikkeling van havenplaatsen, parkeerfaciliteit boorplatforms, beleefbaarheid (toerisme en recreatie) en klimaatbestendigheid.

Wat is de huidige processtap

- Verkenning ruimte voor parkeer faciliteit offshore boorplatforms.
- Nieuwe governance structuur invoeren en bijdragen aan nieuw projectorganisatie.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.3.6

We werken aan de versterking en het toekomstbestendig maken van de winkelgebieden in Den Helder en Julianadorp.

Toelichting activiteit

Dit doen we onder andere door uitvoering te geven aan de actieplannen van de vastgoedmanager voor de winkelleegstand. We willen een impuls geven aan initiatieven die bijdragen aan het toekomstbestendig maken van verschillende winkelgebieden.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Voor de aanpak van de gevels van de stadsentree omgeving Julianaplein is een subsidieregeling vast gesteld. In Hotel Wienerhof is gestart met de renovatie.

Wat is de huidige processtap

Zeestad, WSDH en gemeente werken samen voor de aanpak van de Kroonpassage en de omgeving. De subsidieregeling voor het verbeteren van de beeldkwaliteit van de Mardiepstraat en Schooten Plaza wordt voorbereid.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.3.7

We werken aan toekomstbestendige en duurzame bedrijventerreinen.

Toelichting activiteit

Dit doen we onder andere door uitvoering te geven aan de regionale strategie werklocaties en de samenwerking met de ondernemersverenigingen en ondernemers voort te zetten.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er is een werkgroep geformeerd met collega's (EZ en Duurzaamheid) uit de kopgemeenten. Deze werkgroep staat aan de start van het opzetten van een duurzaam ondernemersloket in kopgemeenten.

Wat is de huidige processtap

We zijn door de offertefase heen en zitten in de gunningsfase.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

3.4 Het aanbod van het (regionaal beroeps-)onderwijs sluit beter aan op de vraag van werkgevers.

Voortgang

Activiteit 3.4.1

Via de programmalijn human capital van de Regio Deal Maritiem Cluster Kop van Noord-Holland zetten we ons in om op basis van de innovatie en economische ontwikkelingen de brede welvaart in Den Helder te verbeteren.

Toelichting activiteit

Enerzijds wordt hiertoe het al bestaande netwerkplatform Tech@Connect versterkt. Anderzijds worden aanvullende activiteiten opgezet op het gebied van kiezen, leren en werken die aansluiten bij de innovatieve en economische ontwikkelingen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Via passend onderwijsaanbod (zie 3.2.2) en een skills-aanpak/scholingsfonds (zie 3.2.3) zetten we in op het verbeteren van de brede welvaart. Daarnaast is via het netwerkplatform Tech@Connect een plan van aanpak uitgewerkt voor de programmalijnen kiezen, leren, werken en innoveren in de techniek. Op het gebied van werken wordt gekeken hoe mensen, zowel werkend als met een afstand tot de arbeidsmarkt, gestimuleerd kunnen worden om te gaan werken in de technische, maritieme en energiesector.

Wat is de huidige processtap

Het ondertekenen van het Manifest 'Met technologie samen bouwen aan de regio van de toekomst' en het daarna verder vormgeven van de uitvoeringsprogramma's voor de programmalijnen kiezen, leren, werken en innoveren in de techniek

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.4.2

We zetten ons in op versterken van het onderwijs door onder meer een focus op doorgaande leerlijnen voor de techniek, goede huisvesting voor Scholen aan Zee en het aangaan van samenwerkingsverbanden met het hoger onderwijs.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Via Tech@Connect wordt er binnen de programmalijn leren gewerkt aan de doorgaande leerlijnen voor techniek. Verder is en wordt nog steeds (opnieuw) gekeken naar de conceptontwikkeling van Tekpark, waarbij de link met doorgaande leerlijnen wordt meegenomen.

Wat is de huidige processtap

Op dit moment is Scholen aan Zee haar (hernieuwde) visie op de huisvesting aan het uitwerken. Daarnaast zijn we met InHolland in overleg om tot een onderzoeksagenda te komen voor Den Helder (voor de thema's haven en duurzaamheid).

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

3.5 Het stadshart (inclusief Willemsoord) van Den Helder trekt meer bewoners en bezoekers dan vóór de recente stadsvernieuwing.

Voortgang

Activiteit 3.5.1

Verdere inzet op de realisatie van de lopende projecten in het stadshart:

Toelichting activiteit

Ontwikkeling Koningsstraat en Spoorstraat, de herontwikkeling van het V&D-pand en de Kroonpassage, ontwikkeling vastgoed bij halter Bellevue en de afronding van het stadspark aldaar, en versterking relatie van de stad met de zee door ontwikkeling dijkbuurt met als integraal onderdeel de Seasaw.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Woningstichting Den Helder (WSDH)/Helder Vastgoed is gestart met de nieuwbouw in Koningstraat en Spoorstraat. Gemeente, Zeestad en Helder Vastgoed hebben het plan voor de herinrichting omgeving Kroonpassage en V&D-pand.

Wat is de huidige processtap

WSDH/Helder Vastgoed bereidt de realisatie van Halter Bellevue voor. Voor het Dijkkwartier wordt gewerkt aan het uitvoeringsplan voor fase 1 en een samenwerkingsovereenkomst voor de overige fasen. Besluitvorming volgt in najaar 2023. De herinrichting van het stadspark wordt voorbereid.

Toelichting op afwijkingen

 n.v.t.

Activiteit 3.5.2

De herinrichting van het zuidelijke deel van Willemsoord wordt afgerond. Het entreegebied van Willemsoord wordt opgeknapt en we bereiden het besluit voor over uitbreiding van horeca.

Toelichting activiteit

n.v.t.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De opdracht voor de herinrichting is door Zeestad verstrekt. Met het Rijksvastgoedbedrijf is overeenstemming over de overdracht van de Boerenverdrietsluis en de Boerenverdrietburg aan de gemeente. De brug is gerenoveerd.

Wat is de huidige processtap

Zeestad werkt aan het uitwerkingsplan voor De Kleine Werf ten behoeve van besluitvorming door de gemeente. De realisatie van de fietsers- en voetgangersbrug tussen Francien de Zeeuwpromenade en Willemsoord wordt voorbereid door de aannemer.

Toelichting op afwijkingen

 N.V.T.

3.6 We verbeteren de kwaliteit en omvang van de woningvoorraad zodat meer mensen in Den Helder kunnen gaan wonen.

Voortgang

Activiteit 3.6.1

We zetten ons in op het realiseren van een kwalitatief goed woningaanbod binnen de binnenstedelijke omgeving.

Toelichting activiteit

We richten ons zowel op de vraag van onze eigen inwoners als op de mogelijke toenemende vraag naar woningen als gevolg van de groeiende werkgelegenheid in Den Helder. Daarnaast richten wij ons op woningen voor specifieke (kwetsbare) doelgroepen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

In maart is de woondeal 2.0 Noord-Holland Noord ondertekend. Dit zijn afspraken met de rijksoverheid over woningbouwprogramma, betaalbaarheid, duurzame en toekomstbestendige woningbouw, mobiliteit.

Wat is de huidige processtap

Per project onderzoeken we wat een passend woningbouwprogramma is vanuit de ruimtelijke kansen van het gebied en vanuit de vraag. Inzichtelijk is welke gebieden we de komende jaar willen transformeren naar woongebied.

Toelichting op afwijkingen

N.V.T.

Activiteit 3.6.2

Realiseren van binnenstedelijke nieuwbouwprojecten met als doelstelling 1.500 gerealiseerde woningen in 2030.

Toelichting activiteit

Naast het verder uitvoeren van het project Willem-Alexanderhof en 't Laar wordt het project Vinkenterrein (nieuwe naam: Molenwerf) in uitvoering gebracht. Tevens wordt een vervolg gegeven aan woningbouwontwikkelingen in het stadshart (onder andere Koningstraat/Spoorstraat, Halter Bellevue en Molenplein) en diverse locaties in Nieuw Den Helder.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Voor de projecten zijn bestemmingsplanprocedures en vergunningenprocedures doorlopen om ontwikkeling mogelijk te maken of voort te kunnen zetten. Afstemming met marktpartijen en onze partners hebben plaatsgevonden om projecten tot uitvoer te kunnen brengen.

Wat is de huidige processtap

De projecten die benodigd zijn om de doelstelling van 1500 woningen te halen zijn grotendeels in voorbereiding en deels al in realisatie. Ook zijn er gebieden waar nog meer visievorming op nodig is over wat er in het gebied kan en hoe het gaat functioneren. De bouwprojecten die in uitvoering zijn zorgen voor een continue bouwstroom.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.6.3

De voorbereidingen voor de ontwikkelingen van Station Zuid, Tillenhof en Dijkbuurt worden verder vervolgd.

Toelichting activiteit

Daarnaast gaan we verder met de verkenning van de onderzoeklocaties omgeving Drs. F. Bijlweg en omgeving Ruyghweg/Spoorweghaven.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

In januari 2023 zijn voor het project Tillenhof en Station Zuid de stedenbouwkundige schetsplannen door de raad vastgesteld. Deze schetsplannen zijn voortgekomen uit uitgebreide participatie met bewoners en andere stakeholders.

Voor het project Dijkkwartier zijn de stedenbouwkundige, civieltechnische en financiële randvoorwaarden uitgewerkt om een ontwikkeling aan de dijk mogelijk te maken voor een eerste fase.

Wat is de huidige processtap

Voor de ontwikkelingen Station Zuid en Tillenhof zijn we bezig met de uitwerking van het stedenbouwkundig schetsplan in een inrichtingsplan, uitwerken van de randvoorwaarden voor de woongebouwen in kavelpaspoorten en de bestemmingsplanprocedure is opgestart.

Besluitvorming worden de resultaten van de uitwerkingsfase eind 2023 voor besluitvorming voorgelegd.

Voor het project Dijkkwartier lopen de gesprekken tussen de drie partijen Helder Vastgoed, Hoogheemraadschap en de gemeente over een samenwerkingsovereenkomst en realisatieovereenkomst voor fase 1. Besluitvorming hierover wordt in het najaar 2023 verwacht.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.6.4

Om de woningbouwopgave, waar mogelijk, te versnellen wordt opnieuw een beroep gedaan op de 'uitvoeringsregeling subsidieversnelling woningbouw' van de Provincie Noord-Holland.

Toelichting activiteit

Ook subsidiemogelijkheden op rijksniveau worden onderzocht.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Voor diverse locaties vindt overleg plaats met de provincie om versnelling in de locaties tot stand te brengen. Afstemming van de te doorlopen procedures van de provincie speelt daarin een belangrijke rol.

Wat is de huidige processtap

Er is een aanvraag gedaan voor het project Julianadorp ONS maar deze is afgewezen omdat het om een binnenstedelijke ontwikkeling moet gaan. We gaan de aanvraag herzien zodat deze voor het binnenstedelijke deel van het project (omvorming sportvelden) kan worden ingezet. Daarnaast is een aanvraag voor het Ruyghweggebied wellicht mogelijk.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.6.5

Uitwerking van het initiatief ONS en hieraan gerelateerd diverse woningbouwlocaties in een realisatieovereenkomst tussen partijen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Eind december 2021 is een samenwerkingsovereenkomst tussen provincie en gemeente Den Helder afgesloten over diverse woondossiers. Eén van de afspraken is de prioritaire uitwerking van de woningbouwlocatie Julianadorp/initiatief ONS. In 2021 is ook de haalbaarheidsstudie Julianadorp ONS vastgesteld.

Wat is de huidige processtap

De vorm en inhoud van samenwerking tussen de partijen met daarbij ieders rol en verantwoordelijkheden zijn verkent en deze worden uitgewerkt in overeenkomsten. De gesprekken met de provincie over buiten stedelijk bouwen en wat hiervoor moet worden aangeleverd zijn opgestart. Het plan wat ten grondslag lag aan de haalbaarheidsstudie wordt door partijen heroverwogen en vertaald naar een stedenbouwkundig kader.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 3.6.6

We onderzoeken de mogelijkheden voor tijdelijke woningbouwlocaties waarbij de vraag, geschiktheid van locaties en realiseerbaarheid wordt meegenomen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er zijn diverse voorbereidende gesprekken geweest die hebben geleid tot de vastgestelde startnotitie. Aan de huisvesting van arbeidsmigranten ligt een regionaal onderzoek ten grondslag.

Voor een aantal bestaande, leegstaande panden lopen gesprekken of zijn concreet afspraken gemaakt om deze een invulling te geven met (tijdelijk) wonen.

Wat is de huidige processtap

In april is de startnotitie flexibel wonen en huisvesting arbeidsmigranten vastgesteld. Er is hierbij een motie aangenomen. Aan de startnotitie en de motie wordt het komend half jaar uitwerking en invulling gegeven.

Toelichting op afwijkingen

 n.v.t.

Activiteit 3.6.7

We faciliteren en stimuleren zoveel mogelijk particuliere initiatieven voor woningbouw.

Toelichting activiteit

Hierbij dient wel, net als bij alle andere initiatieven, rekening gehouden te worden met bredere doelstellingen en belangen in het gebied en rondom de locatie.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De kaders voor stedenbouw, woonkwaliteit en parkeren zijn in beeld gebracht en de besluitvorming over aanpassing hiervan is voorbereid.

Wat is de huidige processtap

We zijn in overleg met eigenaren van panden in de Wezenstraat en Californiëstraat over de transformatie van winkels naar woningen.

Toelichting op afwijkingen

 n.v.t.

Financieel overzicht

Overzicht van de geraamde bedragen vóór bestemming en de mutaties in de reserves:

(De bedragen in de tabellen zijn x € 1.000 weergegeven)

bedragen x € 1.000

	primitieve begroting	budget overheveling 2022	totaal	1e TURAP	actuele begroting
Taakvelden					
Lasten	-15.647		-15.647	-804	-16.450
Baten	8.041		8.041	468	8.509
Saldo	-7.606		-7.606	-335	-7.941
Reserves					
Stortingen (lasten)	-770		-770		-770
Onttrekkingen (baten)	284		284		284
Saldo	-485		-485		-485
Saldo van baten en lasten	-8.091		-8.091	-335	-8.427

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Bedrag
Administratieve wijzigingen	29
Autonome ontwikkelingen	-306
Exploitatie	-306
Niet verhogen leges 2023 Bij de behandeling van de conceptbegroting 2023 is besloten geen nieuwe legestarieven 2023 vast te stellen. Hierdoor blijven de tarieven 2022 van kracht en moet de geraamde extra opbrengst vervallen	-2
Opvoeren inhuurbudget Vanwege vacatures of projecten wordt er extern personeel ingehuurd. Deze inhuur wordt bekostigd uit vrijvallend salarisbudget, projectgelden of bestemmingsreserves. Deze mutatie betreft de hiermee samenhangende budgetaanpassingen.	-304
Technische financiële ontwikkelingen	-59
Exploitatie	-59
Doorbelastings-effect CAO 2023 Het effect van de CAO 2023 wordt doorbelast m.u.v. de overhead. Het saldo ontstaat door de doorbelasting aan projecten; dat deel wordt terugverdiend.	-59
Totaal programma Vitale gemeente	-335

Leefbare gemeente

Doelen

4.1 De openbare ruimte in Den Helder is schoner en inwoners waarderen deze beter.

Voortgang

Activiteit 4.1.1

Inhoud in de openbare ruimte

Toelichting activiteit

De wijken worden onderhouden op het met de raad afgesproken onderhoudsniveau (A, B of C).

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De wijken worden onderhouden overeenkomstig de verschillende onderhoudsniveaus

Wat is de huidige processtap

De wijken worden onderhouden op het met de raad afgesproken onderhoudsniveau (A, B of C).
Periodiek wordt na gegaan of de behaalde resultaten vallen binnen de afgesproken kaders

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 4.1.2

De aanpak van de onderhoudsopgave wordt per gebied integraal aangepakt.

Toelichting activiteit

Volgens het gebiedsgericht werken worden verschillende wijken integraal aangepakt. Hierbij is participatie een belangrijk onderdeel.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De projecten in de buurten Oostslootbuurt, Centrum, Huisduinen II, Schooten Centrum en Kruiszwijn 3-5 zijn in voorbereiding. Het project Kruiszwijn 1,2 is in uitvoering. De buurten Centrum en Ooststootbuurt worden samen opgepakt en wordt er gekeken naar klimaatadaptieve oplossingen.

Wat is de huidige processtap

n.v.t.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 4.1.3

Bij vervanging en renovatie wordt de toegankelijkheid en veiligheid van de openbare ruimte verbeterd.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Bushaltes worden aangepast om de toegankelijkheid te verbeteren.

De Prins Willem Alexandersingel is van 50 km naar 30 km/h aangepast met behulp van remmende maatregelen.

Wat is de huidige processtap

Toegankelijk maken van bushaltes.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

4.2 Den Helder verbruikt minder (fossiele) energie en is meer klimaatbestendig.

Voortgang

Activiteit 4.2.1

Energie besparen in de bestaande particuliere woningvoorraad.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

In de eerste maanden van 2023 is het volgende al uitgevoerd en aangeboden aan (grondgebonden) particuliere woningeigenaren:

- Duurzaam Bouwloket: het energieloket van de gemeente Den Helder.
- Telefonische adviesgesprekken: gratis telefonische adviesgesprekken over energiebesparing.
- Energieadviezen aan huis: professioneel energiebesparingsadvies tegen sterk gereduceerd tarief.
- Duurzaam Wonen-sprekuren: gratis en door een professioneel energieadviseur op het stadhuis.
- Woonlening: veel bewoners maken gebruik van de mogelijkheid om geld te lenen bij de gemeente voor het verbeteren of verduurzamen van hun woning.
- Isolatiesubsidie: in 2023 is er een bedrag van € 200.000 beschikbaar voor isolatiesubsidie.

Wat is de huidige processtap

Energie besparen bij bestaande (grondgebonden) woningen is enerzijds een uitvoering van het Klimaatakkoord. Daarnaast ondersteunen we hiermee woningeigenaren bij het structureel verlagen van hun energie(kosten).

De volgende extra activiteiten worden de komende maanden daar bovenop nog opgepakt:

- Mobiele showroom Duurzaam Bouwloket
- Informatieavond energie besparing
- Voorbereidingen isolatie aanpak

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 4.2.2

Uitvoeren van de Transitievisie Warmte.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

- Met Zwanenbalg zijn de eerste stappen naar een Warmte Uitvoeringsplan gezet. Bewoners zijn uitgenodigd voor een informatieavond. De betrokkenheid was groot en er zijn veel vragen gesteld. Voor de beantwoording van de vragen is eenzogenoemde Q&A opgesteld die met alle aanwezigen en geïnteresseerden is gedeeld.
- Met bewoners van Zwanenbalg wordt een werkgroep geformeerd om samen een Warmte Uitvoeringsplan op te stellen.
- CE Delft heeft voor verschillende duurzame warmte alternatieven de eindgebruikerskosten voor particuliere woningeigenaren in Zwanenbalg in beeld gebracht.
- Er zijn energie (warmte)coaches opgeleid, die als vrijwilliger bewoners gratis adviseren over het verduurzamen van hun woning.

Wat is de huidige processtap

De Transitie Visie Warmte wordt uitgewerkt in Warmte Uitvoeringsplannen.

Met ondersteuning vanuit het Rijk en de provincie Noord-Holland gaan we bewoners stap voor stap helpen met energie besparen en het isoleren van hun woning. Alle activiteiten zijn te vinden op onze website www.denhelder.nl/energieadvies.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 4.2.3

Uitvoeren van de Regionale Energiestrategie 1.0.

Toelichting activiteit

In Den Helder werken we, in regionaal verband, aan het behalen van de in de Regionale Energiestrategie (RES) afgesproken ambitie op het gebied van de grootschalige opwekking van duurzame energie op land. De Nieuwe Haven vormt het enige zoekgebied om deze grootschalige opwekking binnen de gemeente te realiseren. We focussen ons buiten het zoekgebied op het opwekken van duurzame energie op grote daken, boven grote parkeerplaatsen en op restgronden in het havengebied, waarbij eerstgenoemde de meeste potentie voor Den Helder biedt. Aandachtspunt hierbij is de netcongestie van de netbeheerder.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

- De locaties Nieuwe Haven, vliegveld De Kooij en Rijksweg N9 zijn aangemeld voor het programma Opwek Energie op Rijksvastgoed bij het Minister van Economische Zaken en Klimaat. In het programma Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER) wordt verkend waar en hoe met steun van de omgeving grootschalig energie kan worden opgewekt op Rijksgronden. Het programma treft de voorbereidingen voor daadwerkelijke realisatie van energieprojecten door ontwikkelaars.
- Er wordt een ontwikkelkader (w.o. een beeldkwaliteitsplan) opgesteld voor het realiseren van solar carports bij parkeerplaatsen bij strandopgangen in de Noord-Hollandse kustgemeenten. Doelstelling van dit ontwikkelkader is het geven van richting aan zowel initiatiefnemers als het bevoegd gezag om de inpassing van solar carports op deze landschappelijk, recreatief en ecologisch waardevolle locaties zo goed mogelijk vorm te geven.
- Op 27 maart is een uitzending verzorgd voor volksvertegenwoordigers en stakeholders om ze te informeren over alle actualiteiten rondom de RES, warmte en energie-infra in de regio Noord-Holland Noord waarin uitleg is gegeven over de Herijking van de RES (2.0), de OER-trajecten en het Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie & Klimaat (Miek). De uitzending is terug te kijken op onze website via <https://energieregionh.nl/kennis-en-inspiratie/webinar-de-energieregion-nh-gaat-door>

Wat is de huidige processtap

In het najaar van 2022 is de Monitor RES NHN (Q4 2022) gepubliceerd en in januari 2023 de Voortgangsrapportage RES NHN. Toevoegen en wijzigingen van zoekgebieden kan tot december 2023, zodat gekoerst kan worden op besluitvorming in Q2 van 2024. Vaststelling Herijking RES (2.0) gebeurt door de gemeenteraden, Provinciale Staten en het AB van het Waterschap.

Toelichting op afwijkingen

- De Uitgangspuntennotitie voor het proces van de Herijking RES is besproken in de werkgroep RES en de Stuurgroep. De Uitgangspuntennotitie ligt ter accordering voor in dit Bestuurlijk Overleg (BO) en wordt daarna gereed gemaakt voor besluitvorming in de colleges. Vanuit het programma RES wordt een concept collegevoorstel, persbericht en raadsinformatiebrief verzorgd. Tevens zal er ook een online informatieavond worden georganiseerd vanuit het programma RES.

Activiteit 4.2.4

Duurzame bereikbaarheid en deelmobiliteit.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er zijn auto's en fietsen beschikbaar welke verdeeld zijn over onze locaties Kerkgracht, Verkeerstorenweg en Ambachtsweg. Twee auto's die niet onder de 'pouleauto's' vallen, maar wel onderdeel zijn van het facilitaire wagenpark, worden als deelauto gebruikt door een subteam. Deze rijden nu nog op de brandstof diesel, per juli 2023 zullen ook deze vervangen worden voor elektrische voertuigen.

Wat is de huidige processtap

De deelmobiliteit is sinds juli 2023 volledig elektrisch.

Toelichting op afwijkingen

- n.v.t.

Activiteit 4.2.5

Verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed naar gemiddeld energielabel B.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Voor de kernportefeuille maatschappelijk vastgoed streven we naar een aardgasvrije en energie neutrale exploitatie. Gemiddeld heeft de kernportefeuille een energielabel B. Grote energieverbruikers worden versneld verduurzaamd met het oog op energiebesparing en vermindering van CO2 uitstoot.

Wat is de huidige processtap

n.v.t.

Toelichting op afwijkingen

- n.v.t.

4.3 Den Helder is veiliger en inwoners ervaren dit ook zo.

Voortgang

Activiteit 4.3.1

Het terugleggen van werkzaamheden van de politie naar de gemeente vraagt om extra aandacht van handhaving in de openbare ruimte en extra aandacht voor beginnende (woon)overlast casuïstiek.

Toelichting activiteit

Bij het maken van keuzes wordt daarom gekeken naar de aanwezigheid van een handhavingsparagraaf in het te handhaven (nieuw) beleid. Naast de complexe casuïstiek krijgt de gemeente steeds meer meldingen over kleine of beginnende overlast situaties. De afhandeling van (woon) overlast wordt voortaan afgehandeld via de methode AVE (Aanpak Voorkomen Escalatie).

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er ligt een concept beleidsplan IV&VTH-taken klaar voor besluitvorming.

Wat is de huidige processtap

We gaan de escalatieladder (AVE methodiek) uitrollen voor de (woon) overlast.

Toelichting op afwijkingen

 n.v.t.

Activiteit 4.3.2

We gaan de informatie-uitwisseling tussen de zorg- en veiligheidsketen verder optimaliseren en verbreden de focus ook naar zorgfraude.

Toelichting activiteit

Vanuit de opgave organisatie gaan we de processen rondom Zorgfraude verder uitwerken en onderbrengen binnen de betrokken teams.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er wordt binnen de opgave Zorg op maat gewerkt aan een bestuurlijke opdracht Zorg en Veiligheid.

Wat is de huidige processtap

Na de vaststelling van de opdracht, wordt samen met het Sociaal Domein gewerkt aan de doorontwikkeling van het Ketenhuis.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 4.3.3

Team OOV (Openbare Orde en Veiligheid) gaat samen met een aantal andere teams een aantal langdurige knelpunten oppakken, zodat handhavings- en veiligheidsvraagstukken sneller en gestructureerd opgepakt kunnen worden.

Toelichting activiteit

n.v.t.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er ligt een concept beleidsplan IV&VTH-taken klaar voor besluitvorming.

Wat is de huidige processtap

We gaan actief resultaten van toezicht en handhaving terugleggen bij de beleidsontwikkelaars. Zo kan eerder bekeken worden of beleid effectief is en (bestuurlijke) bijsturing gewenst is.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

4.4 Meer mensen bezoeken Den Helder en maken gebruik van het aanbod van cultuur en natuur in en om de stad.

Voortgang

Activiteit 4.4.1

Beheren, behouden en ontwikkelen van cultureel erfgoed, onder andere door ondersteuning aan Stichting Erfgoed Den Helder en uitvoering Omgevingsvisie Stelling Den Helder.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er is een nieuwe subsidie voor 2023 verstrekt aan Stichting Erfgoed Den Helder. Deze subsidie richt zich concreet op onderhoudsactiviteiten. De Stichting op zich richt zich op behoud en beleefbaar maken van het erfgoed door het organiseren van activiteiten zoals tentoonstellingen en promotie van de stelling en de forten.

Wat is de huidige processtap

De activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt worden uitgevoerd.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 4.4.2

Realisatie Wildopvang bij De Helderse Vallei en verplaatsing van locatie Dierenambulance naar terrein de Helderse Vallei.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er is voor de wildopvang een ontwerp gemaakt voor de beoogde locatie van de nieuwbouw.

Aan de hand van het schetsontwerp en de beoogde locatie worden de benodigde documenten opgesteld voor het aanvragen van de ontheffing van de provincie. Bekeken wordt hoe het plan geoptimaliseerd kan worden, om het verkrijgen van de ontheffing van de provincie te vergroten. Er wordt gewerkt aan een compensatieplan voor de natuur. Tevens worden de kosten herrekend op prijspeil 2023 en wordt beschouwd hoe de aanbesteding van de realisatie van de nieuwbouw het beste kan plaatsvinden.

Wat is de huidige processtap

Voor de wildopvang wordt in De Helderse Vallei een plan gemaakt voor nieuwbouw. De beoogde locatie voor de nieuwbouw ligt in een natuurgebied, waardoor compensatie moet plaatsvinden en de provincie toestemming moet geven.

In augustus 2022 heeft een afgebroken tak er voor gezorgd dat de locatie van De Paddestoel aan de Jan Verfailleweg 620A niet meer bruikbaar was. Hierdoor is een tijdelijke locatie aan de Handelskade 10B ingericht voor een 48-uurs opvang. De tijdelijke locatie is medio april 2023 in gebruik genomen.

De dierenambulance was voornemens ook naar De Helderse Vallei te verhuizen. Recent heeft de dierenambulance besloten niet naar De Helderse Vallei te gaan, maar heeft op een andere plek in Den Helder een pand gekocht.

Toelichting op afwijkingen

Na het verkrijgen van de ontheffing van de provincie kan de planning nader worden uitgewerkt. Dan is er ook meer bekend over de kosten. Aan de raad zal naar verwachting in het vierde kwartaal 2023 een voorstel voor besluitvorming worden voorgelegd.

Activiteit 4.4.3

Profileren van cultuur en natuur van Den Helder in toerisme en bij mogelijke werknemers van bedrijven in Den Helder weghalen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

De subsidies aan culturele organisaties en De Helderse Vallei zijn voortgezet. Verder wordt het aanbod van cultuur en natuur, via onder meer Citymarketing, geprofileerd.

Wat is de huidige processtap

Bij het evenement Sail wordt er extra aandacht besteed aan het profileren van het recreëren (en werken, wonen en leren) in Den Helder.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Activiteit 4.4.4

Actualiseren van Toerisme, cultuur- en erfgoedbeleid.

Toelichting activiteit

n.v.t.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er is een startnotitie in voorbereiding over verblijfsrecreatie. Dat zal tevens dienen als input voor de actualisatie van het toerisme beleid (gepland voor 2024). Verder is er onderzoek gedaan naar het culturele veld in Den Helder, waarbij is gekeken hoe het is met het culturele veld na de coronaperiode en er om input is gevraagd voor het nieuwe cultuurbeleid.

Wat is de huidige processtap

De startnotitie verblijfsrecreatie wordt met de gemeenteraad besproken en geeft kader voor verdere uitwerking. Daarnaast wordt de input van het onderzoek naar het culturele veld meegenomen bij de actualisatie van het cultuurbeleid (waarbij het culturele veld ook nog voor verdere participatie wordt betrokken).

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

Overige ontwikkelingen binnen het doel of de activiteit(en)

Mogelijke inzet aanvullende middelen voor herstel culturele veld na de coronacrisis, op basis van de uitkomsten van het onderzoek naar het culturele veld.

4.5 Onze inwoners zijn hoger opgeleid, hebben toegang tot beter onderwijs, wat beter aansluit op de arbeidsmarkt.

Voortgang

Activiteit 4.5.1

We werken met Scholen aan Zee aan de huisvestingsopgave: verbouw/nieuwbouw.

Toelichting activiteit

Er is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd.

Wat hebben we tot nu toe gedaan
n.v.t.
Wat is de huidige processtap
Zie doel 3.4.2
Toelichting op afwijkingen
 n.v.t.

Activiteit 4.5.2
Het Maritime Emerging Technologies Innovation Parc Noord-Holland (METIP) organiseert de samenwerking tussen kennisinstellingen, bedrijven, studenten en starters.
Toelichting activiteit
Er is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd.
Wat hebben we tot nu toe gedaan
Er is een business case uitgewerkt onder leiding van Twijnstra Gudde. Samengevat is de conclusie dat een locatie en een netwerk is ingericht dat nu goed functioneert, maar dat een langetermijnvisie ontbreekt. Aanvullend zijn inmiddels enkele tientallen startups gecontracteerd die worden ondersteund bij hun business development-activiteiten met als beoogd doel, het kunnen lanceren van hun maritiem-technologische product.
Wat is de huidige processtap
De langetermijnvisie en bijbehorende strategie worden nader uitgewerkt.
Toelichting op afwijkingen
 n.v.t.

Activiteit 4.5.3

Met de uitvoering van het integraal huisvestingsplan onderwijs dragen we bij aan een kwalitatief goede leeromgeving.

Toelichting activiteit

Het Integraal huisvestingsplan wordt volgens planning uitgevoerd.. Gezamenlijke visie op huisvesting kan bijdragen aan het meer inclusief maken van het onderwijs in Den Helder.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Er is een intentieverklaring tussen Scholen aan Zee, Stichting Meerwerk en de gemeente Den Helder waarin huisvesting van de Prinses Margrietschool in de nabijheid van het Juniorcollege moet leiden tot een doorgaande ontwikkellijn van 0-16 jaar in Julianadorp.

Wat is de huidige processtap

Het beschikbaar stellen van een bouwvoorbereidingskrediet nieuwbouw basisschool Prinses Margrietschool.

Toelichting op afwijkingen

n.v.t.

4.6 Onze inwoners sporten en bewegen meer door betere samenwerking tussen sportclubs en optimaler gebruik van sportterreinen.

Voortgang

Activiteit 4.6.1

Bij de inrichting van de openbare ruimte streven we naar behoud en uitbreiding van de beweegvriendelijke omgeving.

Toelichting activiteit

We breiden routenetwerken uit en stimuleren sportieve evenementen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Het project Doortrappen wordt verlengd. Het project is bedoeld om ouderen langer en veiliger te laten fietsen.

Wat is de huidige processtap

n.v.t.

Toelichting op afwijkingen

 n.v.t.

Activiteit 4.6.2

Verenigingen stimuleren, faciliteren en ondersteunen bij het verduurzamen van hun accommodaties.

Wat hebben we tot nu toe gedaan

Sportverenigingen die een lening nodig hebben om te verduurzamen kunnen de gemeente vragen garant te staan, waarbij de criteria gelijk worden gesteld aan de criteria van de Stichting Waarborgfonds Sport.

Wat is de huidige processtap

n.v.t.

Toelichting op afwijkingen

 n.v.t.

Financieel overzicht

Overzicht van de geraamde bedragen vóór bestemming en de mutaties in de reserves:

(De bedragen in de tabellen zijn x € 1.000 weergegeven)

bedragen x € 1.000

	primitieve begroting	budget overheveling 2022	totaal	1e TURAP	actuele begroting
Taakvelden					
Lasten	-58.628		-58.628	-2.191	-60.819
Baten	21.423		21.423	1.016	22.439
Saldo	-37.205		-37.205	-1.175	-38.380
Reserves					
Stortingen (lasten)	-120		-120		-120
Onttrekkingen (baten)	213		213	376	589
Saldo	93		93	376	469
Saldo van baten en lasten	-37.112		-37.112	-799	-37.911

Omschrijving	Bedrag
Administratieve wijzigingen	-22
Autonome ontwikkelingen	-514
Exploitatie	-890
Bijdrage advieskosten B3 status Triade De gemeente heeft initiatief genomen om de B3 status voor Triade personeel te beëindigen. Triade moet hier juridische advieskosten voor maken. Hierin wil het college hen gedeeltelijk compenseren/	-15
Budget uitvoeringsprogramma Omgevingsdienst Bij de Kadernota 2020 is besloten tot aanvullend budget voor werkzaamheden welke uitgevoerd worden door de Omgevingsdienst. Vanwege omstandigheden is deze post tot heden niet structureel in de begroting verwerkt. Dit wordt bij deze alsnog gedaan.	-76
Budgetoverheveling wegenonderhoud In de Decembernota 2022 stond een aantal p.m.-posten aangegeven waarvan het budget deels, om diverse redenen, in aanmerking kwam voor overheveling naar het volgende boekjaar. Eén van deze posten betrof wegenonderhoud asfalt Nieuwe Diep, waarvan het budget hierbij naar 2023 gebracht wordt .	-95
Extra Evenementenbudget 2023 Er waren voor 2023 meer aanvragen voor evenementensubsidie dan er budget beschikbaar was. Het college wil deze aanvragen toch honoreren, vandaar wordt er een beroep op de Reserve Evenementen gedaan.	-79
Extra verhoging openstellingsvergoeding zwembad In het contract met stichting Aquacentrum voor exploitatie van het zwembad Heersdiep zijn bepalingen inzake toe te passen inflatieparameters opgenomen. Door extreme prijsontwikkelingen op met name energie gebied leiden deze tot een extra stijging van de openstellingsvergoeding.	-433
Indexaties 2023 sociaal domein De regionale indexaties sociaal domein zijn bekend gemaakt. Deze indexering heeft directe financiële consequenties, omdat de tarieven worden gewijzigd en daarmee leiden tot een hogere uitname van middelen uit de gemeentelijke begroting bij gelijke zorg-, hulp of ondersteuningsinzet. De oorzaak van de afwijking ten opzichte van de begroting 2023 heeft er vooral mee te maken dat het Centraal Plan Bureau (CPB) alle indices naar boven heeft bijgesteld.	-58

<p>Inflatie correctie subsidiebudgetten</p> <p>Bij verwerking van het coalitieakkoord eind 2022 is ook het terugdraaien van bezuinigingen op Triade en de bibliotheek uit 2019 teruggedraaid. De hiervoor gehanteerde bedragen zijn abusievelijk gebaseerd op prijspeil 2020. De inflatie vanaf deze periode moet hier nog bij opgeteld worden.</p>	-18
<p>Leerlingenvervoer</p> <p>Uit de rekeningcijfers van afgelopen jaren blijkt dat de kosten voor leerlingenvervoer structureel hoger zijn.</p>	-137
<p>Lokaal onderwijsbeleid</p> <p>Uit de cijfers 2022 blijkt dat er structureel een budget is opgenomen die incidenteel opgenomen had moeten worden in 2021. Door middel van deze mutatie draaien we dit weer terug.</p>	50
<p>Niet verhogen leges 2023</p> <p>Bij de behandeling van de conceptbegroting 2023 is besloten geen nieuwe legestarieven 2023 vast te stellen. Hierdoor blijven de tarieven 2022 van kracht en moet de geraamde extra opbrengst vervallen</p>	-16
<p>Opvoeren inhuurbudget</p> <p>Vanwege vacatures of projecten wordt er extern personeel ingehuurd. Deze inhuur wordt bekostigd uit vrijvallend salarisbudget, projectgelden of bestemmingsreserves. Deze mutatie betreft de hiermee samenhangende budgetaanpassingen.</p>	-90
<p>Subsidie Bonaire</p> <p>In 2021 is door de raad een extra subsidie voor het stoomschip Bonaire toegezegd. Door omstandigheden vindt de uitbetaling hiervan pas plaats in 2023</p>	-50
<p>Subsidies Stichting de Nollen</p> <p>Stichting de Nollen wil het opgestelde Masterplan vertalen in een plan van aanpak. Hiertoe is een bedrag van € 150.000 noodzakelijk waartoe het college een cofinanciering van 50 % beschikbaar wil stellen. Hiernaast moet het dak van het depot waar de kunstwerken liggen gerepareerd wat € 50.000 kost. Deze kosten wil het college voor zijn rekening nemen. Beide subsidies te dekken uit het Gemeentelijk Steunfonds Cultuur.</p>	-125
<p>Vervallen DU Brede impuls combinatiefuncties</p> <p>Er is een nieuwe Brede Spuk uitkering gezondheid sport en sociale basis ingesteld. Deze vervangt de decentralisatie uitkering Brede impuls combinatiefuncties binnen de algemene uitkering, die hierbij vervalt.</p>	251

Reserves	376
Budgetoverheveling wegenonderhoud In de Decembernota 2022 stond een aantal p.m.-posten aangegeven waarvan het budget deels, om diverse redenen, in aanmerking kwam voor overheveling naar het volgende boekjaar. Eén van deze posten betrof wegenonderhoud asfalt Nieuwe Diep, waarvan het budget hierbij naar 2023 gebracht wordt.	95
Extra Evenementenbudget 2023 Er waren voor 2023 meer aanvragen voor evenementensubsidie dan er budget beschikbaar was. Het college wil deze aanvragen toch honoreren, vandaar wordt er een beroep op de Reserve Evenementen gedaan.	79
Opvoeren inhuurbudget Vanwege vacatures of projecten wordt er extern personeel ingehuurd. Deze inhuur wordt bekostigd uit vrijvallend salarisbudget, projectgelden of bestemmingsreserves. Deze mutatie betreft de hiermee samenhangende budgetaanpassingen.	77
Subsidies Stichting de Nollen Stichting de Nollen wil het opgestelde Masterplan vertalen in een plan van aanpak. Hiertoe is een bedrag van € 150.000 noodzakelijk waartoe het college een cofinanciering van 50 % beschikbaar wil stellen. Hiernaast moet het dak van het depot waar de kunstwerken liggen gerepareerd wat € 50.000 kost. Deze kosten wil het college voor zijn rekening nemen. Beide subsidies te dekken uit het Gemeentelijk Steunfonds Cultuur.	125
Technische financiële ontwikkelingen	-263
Exploitatie	-263
Doorbelastings-effect CAO 2023 Het effect van de CAO 2023 wordt doorbelast met uitzondering van de overhead. Het saldo ontstaat door de doorbelasting aan projecten; dat deel wordt terugverdiend.	-224
Inzet extra rijksmiddelen BOA's In de meicirculaire 2022 zijn structureel extra middelen beschikbaar gesteld voor het aantrekken van BOA's. Deze middelen worden nu ingezet.	-39
Totaal programma Leefbare gemeente	-799

Totaaloverzicht mutaties

Totaaloverzicht mutaties

bedragen x € 1.000

Mutaties 1e Tussenrapportage	
Omschrijving	bedrag
Administratieve wijzigingen	0
Autonome ontwikkelingen	-2.539
Lasten	-12.012
Aanpak jeugdwerkloosheid	-125
Bijdrage advieskosten B3 status Triade	-15
Bijstelling Beschermd wonen	0
Bijstelling Persoonsgebonden budgetten (PGB)	157
Brede Spuk uitkering gezondheid sport en sociale basis	-1.155
Budget uitvoeringsprogramma Omgevingsdienst	-76
Budgetoverheveling wegenonderhoud	-95
Effect CAO Gemeenten 2023	-869
Extra Evenementenbudget 2023	-79
Extra inkomsten en uitgaven degeneratiekosten	-62
Extra verhoging openstellingsvergoeding zwembad	-433
Gemeentefonds: effect decembercirculaire 2022	-38
Gemeentefonds: effect septembercirculaire 2022	-10
Hogere huurlast dienstgebouwen	-520

Hotel- en accommodatie regeling (HAR)	-220
Indexaties 2023 sociaal domein	-1.264
Individuele inkomenstoeslag	80
Inflatie correctie subsidiebudgetten	-18
Jeugdzorgplus vergoeding basiscapaciteit	-100
Krediet levering Switches	-36
Leerlingenvervoer	-137
Lokaal onderwijsbeleid	50
Nieuwe overeenkomst arbodienst	-39
Onderwijshuisvesting Oekraïne vluchtelingen	-315
Onderzoek bereikbaarheid Samenwerken in de Kop	-30
Opvoeren inhuurbudget	-741
Raadsbesluit 17 april 2023 regionale samenwerking sociaal domein	-451
Reiskosten	-130
Sociaal Medische Indicatie (SMI)	125
Subsidie Bonaire	-50
Subsidie Odenshuis 2023	-25
Subsidies Stichting de Nollen	-125
Toename uitgaven Jeugdhulp	-4.058
Vervallen Doeluitkering Brede impuls combinatiefuncties	251
Verzekeringen	-45
Wmo stijging lasten	-1.414

Baten	9.473
Bijstelling BUIG uitkering	0
Brede Spuk uitkering gezondheid sport en sociale basis	1.155
Budgetoverheveling wegenonderhoud	95
Detachering personeel	22
Effect CAO Gemeenten 2023	6
Extra Evenementenbudget 2023	79
Extra inkomsten en uitgaven degeneratiekosten	62
Gemeentefonds: effect decembercirculaire 2022	2.245
Gemeentefonds: effect septembercirculaire 2022	1.910
Hogere huurlast dienstgebouwen	520
Hotel- en accommodatie regeling (HAR)	220
Niet verhogen leges 2023	-47
Onderwijshuisvesting Oekraïne vluchtelingen	315
Onderzoek bereikbaarheid Samenwerken in de Kop	30
Opvoeren inhuurbudget	741
Raadsbesluit 17 april 2023 regionale samenwerking sociaal domein	451
Subsidies Stichting de Nollen	125
Vervallen Doeluitkering Brede impuls combinatiefuncties	-251
Vrijval Rijksvergoeding Oekraïne	1.794
Technische financiële ontwikkelingen	11

Lasten	37
Doorbelastings-effect CAO 2023	11
Decembercirculaire 2022: verdeling taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen	38
Inzet extra rijksmiddelen BOA's	-39
Septembercirculaire 2022: verdeling taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen	27
Baten	-26
Decembercirculaire 2022: verdeling taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen	-38
Inzet extra rijksmiddelen BOA's	39
Septembercirculaire 2022: verdeling taakmutaties en decentralisatie-uitkeringen	-27
Totaal wijzigingen tussenrapportage	-2.528

Overzicht reserves

Naam (bedragen x € 1.000)	Saldo	+/+	-/-	Saldo	+/+	-/-	Saldo
	31-12-22	2023	2023	01-04-23	TR1	TR1	31-12-23
Algemene reserve	22.262	4.488	1.000	25.750		451	25.299
Winst/verlies	4.488	171		171		2.528	-2.357
Totaal algemene reserves	26.750	4.658	1.000	25.921	0	2.979	22.942
Nieuwbouw stadhuis	3.911	0	155	3.756		520	3.236
Reserve Drooghe Weert	32	0	0	32			32
Reserve Bijdrage locatie RWS+	4.797	770	0	5.567			5.567
Evenementen	234	0	0	234		79	156
Helders perspectief	849	0	420	429			429
Subsidiëring realisatie molen Visbuurt	200	0	0	200			200
Nog uit te voeren werkzaamheden	1.884	0	0	1.884		1.884	0
Totaal beleidsprioriteiten	11.908	770	575	12.103	0	2.483	9.620
Kunstopdrachten./aankoop.kunstvoorwerpen	63	0	0	63			63
Monumenten	23	0	0	23			23
Bovenwijkse voorzieningen	133	0	0	133			133
Reserve bodemsanering	903	120	25	998			998
Watergangen	141	0	0	141			141
Totaal meerjarig beleid	1.263	120	25	1.358	0	0	1.358
DIVMAG - terrein	227	0	0	227			227
Aankopen SH wet Voorkeursrecht	279	0	63	216			216
Buig	1.025	484	426	1.083		811	272
Af te stoten Gemeentelijk vastgoed	871	0	0	871			871
Beschermd wonen	3.169	3.756	2.523	4.402	143		4.545

Huurderving	39	0	0	39			39
Helders steunfonds	1.522	1.000	0	2.522		125	2.397
Totaal buffer voor risico's	7.131	5.240	3.012	9.360	143	936	8.567
Stabilisatiefonds Algemene Uitkering	2	0	0	2			2
Egalisatiereserve leges versus kosten bouwleges	471	0	0	471		77	394
Totaal egalisatiereserves	473	0	0	473	0	77	396
Nieuwbouw Pijler/Herderschee	1.350	0	52	1.299			1.299
Onderwijscluster Pasteurstraat	1.851	0	64	1.787			1.787
Parkeerterrein de Schooten kapitaallasten	413	0	0	413			413
A. Pieckplein kap lasten	575	0	0	575			575
Noorderhaaks kapitaallasten	1.880	0	23	1.856			1.856
Polderweg kapitaallasten	406	0	11	395			395
Fietspad Duinweg kapitaallasten	125	0	4	122			122
Streepjesberg kapitaallasten	249	0	2	247			247
Villa Kakelbont kapitaallasten	246	0	14	232			232
Fietspad Ooghduyne kapitaallasten	200	0	0	200			200
Koningstraat kapitaallasten	2.533	0	47	2.486			2.486
Stadspark kapitaallasten	3.325	0	175	3.150			3.150
Sportlaan 10 kapitaallasten	375	0	19	356			356
Wildopvang kapitaallasten	220	0	0	220			220
Kerkgracht kapitaallasten	253	0	253	0			0
Serverruimte kapitaallasten	439	0	18	421			421
Renovatie Ambachtsweg	598	0	30	568			568
Laadpalen	25	0	3	22			22
Totaal technische reserves	15.063	0	714	14.348	0	0	14.348
Alle Reserves	62.588	10.788	5.326	63.563	143	6.475	57.232

Recapitulatie

bedragen x € 1.000

	primitieve begroting	budget overheveling 2022	totaal	1e TURAP	actuele begroting
Bestuurlijke vernieuwing	125.110	0	125.110	4.761	129.871
<i>Taakvelden</i>					
Lasten	-41.613		-41.613	-90	-41.703
Baten	163.838		163.838	4.079	167.917
Saldo	122.225		122.225	3.989	126.214
<i>Reserves</i>					
Stortingen (lasten)					
Onttrekkingen (baten)	2.885		2.885	772	3.657
Saldo	2.885		2.885	772	3.657
Zorgzame gemeente	-79.736	0	-79.736	-6.155	-85.891
<i>Taakvelden</i>					
Lasten	-106.652		-106.652	-10.773	-117.425
Baten	30.213		30.213	1.963	32.176
Saldo	-76.439		-76.439	-8.811	-85.250

Reserves					
Storting (lasten)	-5.240		-5.240	-143	-5.384
Onttrekkingen (baten)	1.943		1.943	2.799	4.742
Saldo	-3.297		-3.297	2.656	-641
Vitale gemeente	-8.091	0	-8.091	-335	-8.427
Taakvelden					
Lasten	-15.647		-15.647	-804	-16.450
Baten	8.041		8.041	468	8.509
Saldo	-7.606		-7.606	-335	-7.941
Reserves					
Storting (lasten)	-770		-770		-770
Onttrekkingen (baten)	284		284		284
Saldo	-485		-485		-485
Leefbare gemeente	-37.112	0	-37.112	-799	-37.911
Taakvelden					
Lasten	-58.628		-58.628	-2.191	-60.819
Baten	21.423		21.423	1.016	22.439
Saldo	-37.205		-37.205	-1.175	-38.380

Reserves					
Storting (lasten)	-120		-120		-120
Onttrekkingen (baten)	213		213	376	589
Saldo	93		93	376	469
Saldo van baten en lasten	171	0	171	-2.528	-2.357

bedragen x € 1.000

	primitieve begroting	budget overheveling 2022	totaal	1e TURAP	actuele begroting
Taakvelden					
Lasten	-222.540		-222.540	-13.858	-236.398
Baten	223.515		223.515	7.527	231.041
Saldo	975		975	-6.331	-5.356
Reserves					
Storting (lasten)	-6.130		-6.130	-143	-6.273
Onttrekkingen (baten)	5.326		5.326	3.947	9.273
Saldo	-804		-804	3.803	2.999
Saldo van baten en lasten	171	0	171	-2.528	-2.357

Structurele mutaties Turap 1 2023	Som van 2023	Som van 2024	Som van 2025	Som van 2026	Som van 2027
Budget uitvoeringsprogramma Omgevingsdienst	75.647	75.647	75.647	75.647	75.647
Detachering personeel	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
Effect CAO Gemeenten 2023	862.250	862.250	862.250	862.250	862.250
Gemeentefonds: effect decembercirculaire 2022	-2.207.000	-995.000	-993.000	-190.000	-190.000
Gemeentefonds: effect septembercirculaire 2022	-1.921.000	-1.124.000	-289.000	-3.045.000	-3.045.000
Indexaties 2023 sociaal domein	1.263.800	1.263.800	1.263.800	1.263.800	1.263.800
Individuele inkomenstoelag	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
Inflatie correctie subsidiebudgetten	17.938	17.938	17.938	17.938	17.938
Leerlingenvervoer	137.000	137.000	137.000	137.000	137.000
Lokaal onderwijsbeleid	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Niet verhogen leges 2023	47.000	47.000	47.000	47.000	47.000
Nieuwe overeenkomst arbodienst		58.800	58.800	58.800	58.800
Reiskosten	130.200	130.200	130.200	130.200	130.200
Sociaal Medische Indicatie (SMI)	-125.000	-125.000	-125.000	-125.000	-125.000
Toename uitgaven Jeugdhulp	4.058.000	4.670.000	5.131.000	5.270.000	5.270.000
Verhogen investeringskrediet Brugwachtershuisje		20.750	20.750	20.750	20.750
Verzekeringen	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
WMO stijging lasten	1.414.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000
Eindtotaal	3.645.835	6.832.385	8.130.385	6.316.385	6.316.385